

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aar.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 7/2022

Μεταξύ:

ΠΥΛΙΩΤΗ Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ εκ μέρους του Αρχιτεκτονικού Γραφείου P4 Architecture και των συναδέλφων Αλκιβιάδη Σ. Πυλιώτη, Ευάγγελου Σ. Φώκιαλη, Παναγιώτας Σ. Κυριάκου

Αιτητών

v.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

ΠΥΛΙΩΤΗΣ Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ εκ μέρους του Αρχιτεκτονικού Γραφείου P4 Architecture και των συναδέλφων Αλκιβιάδη Σ. Πυλιώτη, Ευάγγελου Σ. Φώκιαλη, Παναγιώτας Σ. Κυριάκου

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μιχάλη Κούρο Λοΐζιδη, Δικηγόρο για Γιώργος Ζ. Γεωργίου & Συνεργάτες ΔΕΠΕ
2. Αλκιβιάδη Πυλιώτη, Αρχιτέκτονα Ομάδας Αιτητή
3. Ευάγγελο Φώκιαλη, Αρχιτέκτονα Ομάδας Αιτητή
4. Κωνσταντίνο Πυλιώτη, Αρχιτέκτονα Ομάδας Αιτητή

Αναθέτουσα Αρχή:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Κωνσταντίνο Μιχαήλ, Δικηγόρο για Προύντζος & Προύντζος ΔΕΠΕ
2. Νεόφυτο Μακρή, Ασκούμενο Δικηγόρο για Προύντζος & Προύντζος ΔΕΠΕ
3. Βάσο Ολύμπιο, Εκπρόσωπο Γραφείου Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 27 Μαΐου 2022

Η απόφαση μας δεν είναι ομόφωνη. Με την απόφαση της πλειοψηφίας συμφωνούν η Πρόεδρος, κα Έφη Παπαδοπούλου και τα μέλη κ.κ. Λοΐζος Κάππας, Σόλων Παπαθεοχάρους και Δήμος Θωμά.

Το Μέλος κος Γιώργος Αναστασίου έχει διαφορετική απόφαση.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Οι Αιτητές οι οποίοι έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό με αριθμό UCY-2021-021-CPO και τίτλο «*ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΣΤΙΕΣ - ΦΑΣΗ Β' ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ*» (στο εξής «ο Διαγωνισμός») εξασφαλίζοντας το 2^ο βραβείο, με την προσφυγή τους αμφισβητούν τη νομιμότητα της απόφασης του Πανεπιστήμιο Κύπρου («η Αναθέτουσα Αρχή») να διακόψει την προώθηση της πρότασής τους με στόχο την ανάθεση της μελέτης.

Οι Αιτητές με επιστολή ημερ. 30.7.2021 ειδοποιήθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή ότι η Κριτική Επιτροπή βράβευσε την πρότασή τους με το 2^ο βραβείο και ότι θα εξετάσει το ενδεχόμενο προώθησης της για υλοποίηση του έργου, εφόσον εξασφαλιστούν οι σχετικές εγκρίσεις από το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου και ικανοποιηθούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως αυτές καταγράφονται στην εν λόγω επιστολή.

Ακολούθησε αλληλογραφία μεταξύ των Αιτητών και υποβολή από αυτούς σειράς σχεδίων και αλλαγών και συνάντησή τους δια ζώσης για επεξήγηση των αλλαγών. Στις 8.10.2021 μετά που η Αναθέτουσα Αρχή εξασφάλισε τη γνώμη του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (ΕΤΕΚ) και του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΑΚ) για τη δυνατότητα υλοποίησης του 2^{ου} βραβείου, πρώτο βραβείο δεν είχε δοθεί, το Γραφείο Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης (ΓΑΠ) με τηλεομοιότυπο ειδοποίησε τους Αιτητές ότι η πρότασή τους όπως παρουσιάστηκε στη συνάντηση

της 15.9.2021 παρουσιάζει απόκλιση σε σχέση με τον προϋπολογισμό του έργου και το Κτηριολογικό Πρόγραμμα. Μεταξύ άλλων επισημάνθηκε ότι υπάρχει μεγάλη απόκλιση με τα εμβαδά των επιμέρους χώρων σύμφωνα με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα, η μη ταύτιση των εμβαδών στο υποβληθέν Έντυπο Η1 με τα Εμβαδογράμματα τους, και η ύπαρξη πολλών αναξιοποίητων χώρων, ιδιαίτερα στην στάθμη του ισογείου.

Ακολούθησε στις 11.10.2021 επιστολή διαμαρτυρίας, από αριθμό αρχιτεκτόνων, οι οποίοι έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό, ως προς την ορθότητα της απονομής του 2^{ου} βραβείου στους Αιτητές. Στις 13.10.2021 η Επιτροπή Κτηρίων και Πανεπιστημιούπολης (ΕΚΠ) εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς την ικανότητα των Αιτητών να υλοποιήσουν ορθά το έργο, εφόσον παρέλειψαν βασικές αρχές των όρων του διαγωνισμού. Ενόψει της διαμαρτυρίας αριθμού αρχιτεκτόνων το ΓΑΠ στις 15.10.2021 ζήτησε τις απόψεις της Κριτικής Επιτροπής και στις 19.10.2021 ενημέρωσε το Συμβούλιο Προσφορών για την επιστολή διαμαρτυρίας των 16 από τους 23 αρχιτέκτονες που έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό, με το τελευταίο να αποφασίζει ότι απαιτείται όπως τοποθετηθεί επ' αυτού η Κριτική Επιτροπή.

Την επομένη 20.10.2021 το ΓΑΠ ενημέρωσε τους Αιτητές σχετικά με την διαμαρτυρία των δεκαέξι αρχιτεκτόνων σημειώνοντας ότι το Πανεπιστήμιο δεν είναι σε θέση στο παρόν στάδιο να δεσμευτεί για πρόθεση ανάθεσης και ότι αυτό θα εξαρτηθεί από τη δυνατότητα συμμόρφωσης της πρότασης τους με τους

Κανονισμούς, το Κτηριολογικό Πρόγραμμα, τα εμβαδά και τον προϋπολογισμό του έργου. Δόθηκε στους Αιτητές καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελικής πρότασής τους η 29.10.2021. Στις 21.10.2021 οι Αιτητές υπέβαλαν αναθεωρημένα σχέδια, εμβοδογράμματα και το Έντυπο Η1. Ταυτόχρονα αμφισβήτησαν την αναγκαιότητα πλήρους ταύτισης των εμβαδών των προτεινόμενων χώρων με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα, ενώ το ΓΑΠ με επιστολή του ημερ. 25.10.2021 τόνισε τη σημασία συμμόρφωσης με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα και ότι δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε αλλαγή. Οι Αιτητές απάντησαν ότι ετοιμάζουν αναθεωρημένα σχέδια τα οποία και υπέβαλαν την 1.11.2021 αμφισβητώντας ταυτόχρονα την αναγκαιότητα ταύτισης με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα.

Στο μεταξύ το ΓΑΠ με νέα επιστολή του ημερ. 27.10.2021 ζήτησε από το ΕΤΕΚ, τον ΣΑΚ και την Κριτική Επιτροπή τη γραπτή τοποθέτησή τους σε σχέση με τη διαδικασία προώθησης του έργου υπό το φως της επιστολής διαμαρτυρίας. Κάθε μέλος της Κριτικής Επιτροπής χωριστά με τηλεομοιότυπα ημερ. 3.12.2021 – 16.12.2021 απάντησε στην επιστολή του ΓΑΠ με την πλειοψηφία των μελών να δηλώνουν ότι η αρμοδιότητά τους περιορίζεται στη βράβευση των προτάσεων. Στις 13.12.2021 ενημερώνονται οι διαμαρτυρόμενοι αρχιτέκτονες ότι η επιστολή τους έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη και ότι έχουν γίνει οι σχετικές ενέργειες.

Στις 12.1.2022 η ΕΚΠ αποφάσισε ότι:

- «i) *Δεδομένων, πρωτίστως της παραποίησης των ορίων του οικοπέδου στο στάδιο του Διαγωνισμού, γεγονός το οποίο συνιστά παραβίαση ουσιώδους όρου του Διαγωνισμού και άνιση μεταχείριση των συμμετεχόντων, καθώς και της αδυναμίας των μελετητών για πλήρη συμμόρφωση της πρότασης τους με τα ζητούμενα του Διαγωνισμού, να εγκαταλειφθεί η προσπάθεια προώθησης του 2^{ου} βραβείου προς υλοποίηση.*
- ii) *Το Γραφείο Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης να απευθυνθεί στους μελετητές του 3^{ου} Βραβείου, ως η επικρατέστερη κατά σειρά επιλογή της Κριτικής Επιτροπής, και η οποία δεν εμφανίζει ουσιαστικά θέματα συμβατότητας με τις απαιτήσεις του Διαγωνισμού, με στόχο την επίλυση των οποιωνδήποτε σχολίων εντόπισε η Κριτική Επιτροπή και την ταχύτερη ανάθεση του έργου σε αυτούς.*
- iii) *Να ενημερωθούν γραπτώς η Κριτική Επιτροπή του Διαγωνισμού, οι αρμόδιοι Φορείς ΕΤΕΚ και ΣΑΚ καθώς και οι 16 συμμετέχοντες στο Διαγωνισμό που διαμαρτυρήθηκαν για το αποτέλεσμα, για την απόφαση της Επιτροπής.*

Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης, να μη καταβληθεί, επί του παρόντος, το χρηματικό ποσό στους Μελετητές του 2^{ου} Βραβείου, κρίνοντας ότι κάτι τέτοιο πιθανόν να ήταν αντιφατικό υπό τις περιστάσεις. Για το θέμα αυτό να ζητηθεί νομική συμβουλή σε σχέση με το πως θα πρέπει να χειριστεί το ΠΚ το θέμα της καταβολής του χρηματικού ποσού του Β' Βραβείου».

Την απόφασή της υιοθέτησε το Συμβούλιο Προσφορών και Οικονομικών και ενημερώθηκαν οι Αιτητές με επιστολή ημερ. 10.2.2022.

Οι Αιτητές με σειρά λόγων αμφισβήτησαν τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης. Συγκεκριμένα ισχυρίζονται παραβίαση της σχετικής με δημόσιους διαγωνισμούς νομοθεσίας¹, τους Κανονισμούς διεξαγωγής δημόσιων διαγωνισμών

---

¹ Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016, Ν. 73(Ι)/2016.

Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου, των αρχών ίσης μεταχείρισης, χρηστής διοίκησης, όπως και έλλειψη δέουσας έρευνας και επαρκούς αιτιολογίας. Περαιτέρω, ισχυρίζονται πλάνη περί τα πράγματα και το νόμο, εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων και αρχών που διέπουν την αξιολόγηση προσφορών και τέλος κακή σύνθεση και ή συγκρότηση των οργάνων καθώς και απουσία πρακτικών των οργάνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία του διαγωνισμού.

Η Αναθέτουσα Αρχή με τη σειρά της υπεραμύνθηκε της απόφασης της την οποία χαρακτηρίζει καθόλα νόμιμη, εύλογη και επαρκώς αιτιολογημένη,

Σε πολυσέλιδη αγόρευση της αναφέρεται σε όλα τα στάδια που ακολούθησαν μετά την απονομή στους Αιτητές του 2^{ου} βραβείου τονίζοντας ότι η Αναθέτουσα Αρχή εφόσον δεν έχει απονεμηθεί πρώτο βραβείο δεν είναι υποχρεωμένη να αναθέσει την εκπόνηση της μελέτης και επίβλεψης του έργου. Η Κριτική Επιτροπή ως είχε δικαίωμα, σύμφωνα με το Άρθρο 8 των εγγράφων του διαγωνισμού, δεν απένειμε στους Αιτητές πρώτο βραβείο και τονίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 16 των όρων του διαγωνισμού η Αναθέτουσα Αρχή έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον βραβευθέντα μελετητή να προβεί, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, σε μετατροπές στη μελέτη του για να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της, πράγμα που έπραξε.

Οι Αιτητές απέτυχαν να επιλύσουν τα θέματα τα οποία η Κριτική Επιτροπή εντόπισε (λειτουργικά και θέματα νομοθεσίας) με αποτέλεσμα τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

Οι Αιτητές υποστηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή με την επιχειρηματολογία τους ουσιαστικά προσπαθούν να οικειοποιηθούν τους όρους του διαγωνισμού και τις πρόνοιες των κανονισμών του ΕΤΕΚ, οι οποίες όμως αφορούν το πρώτο βραβείο, εξ' ου και η θέση τους ότι για τα δεδομένα που διαμορφώθηκαν μετά την απονομή του βραβείου έπρεπε να τεθούν και να εξεταστούν από την Κριτική Επιτροπή.

Θέση της Αναθέτουσας Αρχής είναι ότι το έργο της Κριτικής Επιτροπής με την απονομή των βραβείων ολοκληρώθηκε.

Μετά την επιφύλαξη της απόφασης και κατά τη μελέτη της υπόθεσης προέκυψαν από μελέτη των διοικητικών φακέλων ζητήματα για τα οποία καθώς κρίναμε έπρεπε να τοποθετηθούν τα μέρη γι' αυτό και επανανοίξαμε την υπόθεση.

Το κύριο ζήτημα το οποίο θέσαμε στα μέρη αφορά τη διαδικασία που ακολουθήθηκε μετά την απονομή των βραβείων και εάν αυτή εντάσσεται στα πλαίσια του διαγωνισμού. Θέση της Αναθέτουσας Αρχής αλλά και των Αιτητών είναι ότι ο διαγωνισμός συνεχίζει.

Σ' ότι αφορά το ζήτημα κατά πόσο, εφόσον πρόκειται για δημόσιο διαγωνισμό, εφαρμόστηκαν οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμοί του 2012, ΚΔΠ 242/2012 και ποια η θεσμική θέση όσων

έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό μετά την απόφαση της Κριτικής Επιτροπής οι απαντήσεις των εκπροσώπων της Αναθέτουσας Αρχής έχουν ως εξής:

«B. Ολύμπιος»: Η διαδικασία του διαγωνισμού που είναι ιδιόμορφος διαγωνισμός δεν είναι όπως όλοι οι άλλοι που βγαίνουμε για ανάθεση συμβάσεων με βάση ποσό. Είναι ένας αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, είναι προκαθορισμένη αμοιβή και είναι προκαθορισμένη η Κριτική Επιτροπή και η υποχρέωση που έχει σε άλλους διαγωνισμούς για παράδειγμα ότι μια Επιτροπή Αξιολόγησης πρέπει να μην έχει οποιαδήποτε ιδιόζουσα σχέση με άτομο το οποίο υποβάλλει λειτουργεί ανάποδα.

Για να είμαι συγκεκριμένος, ο διαγωνισμός είναι ανώνυμος, η Κριτική Επιτροπή δεν γνωρίζει ποιος είναι πίσω από κάθε μελέτη άρα είναι υποχρέωση του κάθε υποψήφιου...

Πρόεδρος: Η Κριτική Επιτροπή τελείωσε, πήγε, έκαμε τη δουλειά της...

B. Ολύμπιος: Ακόμα και εάν δίνετο το πρώτο βραβείο και έλεγε ότι υπάρχουν τρία σχόλια που πρέπει να διορθωθούν αυτό το πράγμα έρχεται στο Πανεπιστήμιο το διαχειρίζεται το Γραφείο Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης και εάν η λύση που είναι ενόπιον του είναι η σωστή υπάρχει η δεύτερη φάση της Αξιολόγησης έχει σημασία στο ερώτημα σας αυτό είναι καταγεγραμμένη η Επιτροπή Αξιολόγησης που θα αξιολογήσει την σύσταση της ομάδας του Γραφείου ώστε να επιτραπεί η ανάθεση. Αυτή η σύσταση είναι καθορισμένη από την αρχή πριν να προκηρυχθεί ο διαγωνισμός για το Πανεπιστήμιο.

Πρόεδρος: Ποια σύσταση;

A. Κάπας: Μιλάτε για τη διαδικασία μετά η Επιτροπή Αξιολόγησης.

K. Μιχαήλ: Μετά που θα αποφασιστεί η ανάθεση σε κάποιο μελετητή.

B. Ολύμπιος: Από την αρχή το Πανεπιστήμιο μέσω του Τομέα Συμβάσεων και Αγορών ορίζει δύο επιτροπές, την Επιτροπή Προδιαγραφών που συστήνει τα έγγραφα, την Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία στην περίπτωση του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού υπεισέρχεται στο τελευταίο κομμάτι αξιολόγησης της σύστασης της ομάδας εάν το αποτέλεσμα του διαγωνισμού...

Πρόεδρος: Ποια είναι αυτή η Επιτροπή;

Α. Κάππας: Η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν είναι της παρούσης διότι αφορά το στάδιο μετά την κατάληξη του Συμβουλίου Προσφορών και Οικονομικών.

Πρόεδρος: Συνεπώς μετά το στάδιο της Κριτικής Επιτροπής δεν υπάρχουν καθορισμένα όργανα.

Β. Ολύμπιος: Το όργανο είναι η Επιτροπή Κτιρίων και Πανεπιστημιούπολης που είναι η Επιτροπή του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου στην οποία εμείς ενημερώνουμε για την πορεία του έργου.

Κ. Μιχαήλ: Λαμβάνονται αποφάσεις από την Επιτροπή Κτιρίων και μετά ενημερώνεται συνακόλουθα το Συμβούλιο Προσφορών και Οικονομικών το οποίο και έλαβε και την απόφαση. Αυτές οι αποφάσεις θα σας παραπέμψω για χάρη των πρακτικών σας...

Α. Θωμά: Συγγνώμη αλλά στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι η Επιτροπή Κτιρίων που πήρε θέση αλλά είναι το Γραφείο Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου

Β. Ολύμπιος: Το Γραφείο Ανάπτυξης ενεπλάκη στη διαδικασία επειδή αφορά καθαρά τεχνικό θέμα. Το εάν η πυλωτή ενός έργου είναι πυλωτή ή είναι όροφος. Το εάν τα ΑΜΕΑ έχουν τις σωστές διαστάσεις είναι θέματα τα οποία πρέπει να ελέγξουν οι τεχνικοί δεν μπορεί μια επιτροπή που δεν έχει...

Πρόεδρος: Όμως αυτά εξακολουθούν να παραμένουν μέσα στο πλέγμα του δημόσιου διαγωνισμού.

Κ. Μιχαήλ: Μάλιστα και τα σώματα είναι εντεταγμένα για να ελέγξουν τις εξουσίες που έχουν και σε απάντηση του ερωτήματος του κ. Θωμά ότι δεν είναι η Επιτροπή Κτιρίων. Η Επιτροπή Κτιρίων και την απόφαση να προσπαθήσουν να βρουν λύση για το δεύτερο. Η Επιτροπή Κτιρίων έλαβε απόφαση και ενέκρινε αυτή τη δράση με την απόφαση της 13.10.2021. Ακολούθως η απόφαση για μη συνέχιση τελικά προώθησης αφού προσπάθησε το ΓΑΠ και δεν κατάφερε να λύσουν τα προβλήματα εισηγήθηκε στην Επιτροπή Κτιρίων ότι δεν μπορούμε να βρούμε λύση, η Επιτροπή Κτιρίων συνήλθε, αποφάσισε και συμφώνησε με το ΓΑΠ ότι δεν μπορούμε και εισηγήθηκε ακολούθως το Συμβούλιο Προσφορών να προχωρήσει τη σύσταση.

Πρόεδρος: Τα άλλα είναι γνωστά.

Κ. Μιχαήλ: Δηλαδή τα σώματα που εμπλέκει το ΓΑΠ διατελούσε ένα ρόλο αξιολόγησης ουσιαστικά τεχνικό, υποβοήθησης στην τεχνική αξιολόγηση του ζητήματος τις αποφάσεις όμως τις λάμβαναν πρώτα η Επιτροπή Κτιρίων και η Πανεπιστημιούπολη με τους όρους εντολής του Πανεπιστημίου και την τελική

απόφαση την έλαβε το Συμβούλιο Προσφορών μετά που έλαβε την εισήγηση της Επιτροπής Κτιρίων και Πανεπιστημιούπολης».

Σύμφωνα με τα έγγραφα του διαγωνισμού εφαρμογής τυγχάνουν μεταξύ άλλων ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016, Ν. 73(I)/2016, οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμοί του 2012, ΚΔΠ 242/2012 και οι Κανονισμοί Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου του ΕΤΕΚ. Στα έγγραφα του διαγωνισμού υπό τον τίτλο βασικά στοιχεία διαγωνισμού παράγραφος 1.19 αναφέρεται ότι Προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με βάση το άρθρο 29(4) του Ν. 73/2016 εφαρμόζεται για τον επιτυχόντα μελετητή και παραπέμπει στο άρθρο 15(1) των όρων του διαγωνισμού το οποίο αναφέρει τα εξής:

«15.1. Προϋποθέσεις προ της Υπογραφής της Σύμβασης

Μετά το πέρας του Διαγωνισμού, ο επιτυχόν στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό θα λάβει επιστολή πρόθεσης ανάθεσης από την Αναθέτουσα Αρχή.

Η Αναθέτουσα Αρχή προ της υπογραφής της Σύμβασης Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλων Μελετητών (Παράρτημα Κ) στον ανάδοχο Αρχιτέκτονα, προτίθεται να αξιοποιήσει τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 29(4) του Ν. 73(I)/2016 σε σχέση με τα άρθρα της Σύμβασης στα οποία προνοείται ή περιγράφεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή έχει θέσει και επιδιώκει να επιτύχει συγκεκριμένους στόχους (π.χ. για τον έλεγχο και ολοκλήρωση της σύστασης της Ομάδας Έργου).

Διευκρινίζεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν θα διαπραγματευτεί την Αμοιβή της Ομάδας Έργου.

Πριν από την υπογραφή της Σύμβασης και εντός χρονικού πλαισίου της τάξης των δύο (2) μηνών από την ημερομηνία επιστολής πρόθεσης ανάθεσης, ο επιτυχών Αρχιτέκτονας θα πρέπει να υποβάλει στην Αναθέτουσα Αρχή, την Ομάδα Μελετητών του Έργου με όλα τα στελέχη που απαιτούνται στην παράγραφο 15.2 καθώς και όλα τα Έντυπα και στοιχεία όπως απαιτούνται στο παρόν Άρθρο 15, δεόντως συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα».

Στο άρθρο 8(4) των εγγράφων αναφέρεται ότι

«Στην περίπτωση που η Κριτική Επιτροπή απονείμει το πρώτο βραβείο, η Αναθέτουσα Αρχή είναι υποχρεωμένη εφόσον ικανοποιηθούν οι προϋποθέσεις που περιγράφονται στο Άρθρο 15 των παρόντων Όρων, να αναθέσει στον διακριθέντα με το πρώτο βραβείο αρχιτέκτονα την εκπόνηση της μελέτης και την επίβλεψη του έργου».

Η Αναθέτουσα Αρχή δεδομένης της μη απονομής του πρώτου βραβείου υποστήριξε ότι δεν είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στην ανάθεση του έργου, ασκώντας όμως τη διακριτική της εξουσία προχώρησε στη διερεύνηση όχι μόνο όσων η Κριτική Επιτροπή με την απόφασή της υπέδειξε αλλά προχώρησε και εξέτασε και άλλα στοιχεία της πρότασης των Αιτητών.

Το ζήτημα εδώ το οποίο έχει προκύψει τόσο μέσα από τους διοικητικούς φακέλους όσο και με βάση όσα ο εκπρόσωπος της Αναθέτουσας Αρχής κατέθεσε αφορά τη νομιμότητα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε μετά την απονομή του δεύτερου βραβείου στους Αιτητές, εφόσον τα όργανα που ασχολήθηκαν με την τεχνική αξιολόγηση, γιατί περί αυτού πρόκειται, μετά την απονομή του δεύτερου βραβείου, δεν είναι τα όργανα που προβλέπονται από την ΚΔΠ 242/2012 και

επαναλαμβάνονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς για Συμβάσεις (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) και Συναφή Θέματα, Εγκύκλιος Αρ. 72/2010 ημερ. 11.1.2010, παρά το γεγονός ότι σύμφωνα με τη νομολογία εγκύκλιος δεν θέτει κανόνες δικαίου (βλ. *Δημοκρατία v. S. Kyriakou Euromarket Ltd* (2000) 3 ΑΑΔ 692).

Είναι πρόδηλο τόσο από τους διοικητικούς φακέλους όσο και από τα όσα τέθηκαν ενώπιον μας από τους εκπροσώπους της Αναθέτουσας Αρχής ότι με την απονομή του 2^{ου} βραβείου ο διαγωνισμός δεν ολοκληρώθηκε ώστε να μπορεί να γίνεται λόγος ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε αποτελεί χωριστή διαδικασία. Είναι επίσης ξεκάθαρο ότι τα όργανα τα οποία ασχολήθηκαν με όσα η Κριτική Επιτροπή υπέδειξε ήσαν το ΓΑΠ, η ΕΚΠ, δηλαδή όργανα που δεν προβλέπονται από την ΚΔΠ 242/2012, και το Συμβούλιο Προσφορών το οποίο προβλέπεται και είναι το αποφασίζον όργανο. Το ΕΤΕΚ και το ΣΑΚ όπως και η Κριτική Επιτροπή, παρόλον ότι τους ζητήθηκε να τοποθετηθούν, φαίνεται ότι δεν έλαβαν θέση για ότι ακολούθησε μετά την απονομή του δεύτερου βραβείου στους Αιτητές.

Η αναφορά του εκπροσώπου της Αναθέτουσας Αρχής ότι συστάθηκε Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία όμως υπεισέρχεται στο τελευταίο μέρος της αξιολόγησης δεν βρίσκουμε να συνάδει με ότι η ΚΔΠ 242/2012 προβλέπει σε σχέση με τις εξουσίες της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Δεδομένης της ύπαρξης συγκεκριμένου κανονιστικού πλαισίου σύμφωνα με το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή για λήψη απόφασης θα πρέπει να ενεργεί, η εμπλοκή άλλων

οργάνων όπως το ΓΑΠ και η ΕΚΠ δεν μπορεί παρά να έχει μολύνει τη διαδικασία. Το γεγονός ότι η απόφαση λήφθηκε από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο είναι χωρίς σημασία, αφού αυτό στην ουσία υιοθέτησε τις εισηγήσεις αναρμόδιων οργάνων.

Στο σημείο αυτό υπενθυμίζεται ότι κατά πάγια νομολογία τα έγγραφα διαγωνισμού τα οποία καθορίζουν και τους όρους διεξαγωγής του, συνιστούν κανόνες δικαίου οι οποίοι εφαρμόζονται αυστηρά και δεσμεύουν τόσο τους Αιτητές όσο και την Αναθέτουσα Αρχή (*Δημοκρατία v. S. Kyriakou Euromarket Ltd* (πιο πάνω)).

Με τη διαπίστωση μας σε σχέση με τα όργανα που έλαβαν μέρος στη διαδικασία, τα οποία στην ουσία αξιολόγησαν την πρόταση των Αιτητών και υπέβαλαν εισηγήσεις, καθίσταται αχρείαστη η ενασχόληση μας με οποιοδήποτε άλλο ζήτημα έχει τεθεί.

Ενόψει όλων των πιο πάνω η Προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.

.....
Έφη Παπαδοπούλου
Πρόεδρος

.....
Λοΐζος Κάππας
Μέλος

.....
Σόλων Παπαθεοχάρους
Μέλος

.....
Δήμος Θωμά
Μέλος

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

A. Το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας αφορά την εξέταση της προσφυγής 07/2022 η οποία καταχωρήθηκε στις 25/02/2022 εναντίον της απόφασης του Πανεπιστημίου Κύπρου (Αναθέτουσα Αρχή), αναφορικά με το Διαγωνισμό αρ. UCY-2021-021-CDO με τίτλο «*Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός για τις φοιτητικές εστίες - Φάση Β' στην Πανεπιστημιούπολη*», να διακόψει οποιαδήποτε προώθηση της πρότασης του Αρχιτεκτονικού γραφείου P4 Architecture (οι Αιτητές) με στόχο την ανάθεση της μελέτης στο γραφείο τους, καθότι η πρόταση τους παραβίαζε ουσιώδεις όρους του Διαγωνισμού.

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε τον Διεθνή Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για την Β' Φάση ανέγερσης των Φοιτητικών Εστιών του Πανεπιστημίου στις 30/03/2021, με όρους που συντάχθηκαν βάσει των Κανονισμών Προκήρυξης και Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών του ΕΤΕΚ και με βάση τον Περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2016 (73(I)/2016). Η προκήρυξη έγινε μέσω του Ηλεκτρονικού Συστήματος Σύναψης Συμβάσεων, με ημερομηνία υποβολής των προτάσεων/προσφορών την 29/6/2021, κατά την οποία υπεβλήθησαν 23 προτάσεις από ενδιαφερόμενους δικαιούχους. Τις προτάσεις εξέτασαν εκπρόσωποι των Τεχνικών Υπηρεσιών του

Πανεπιστημίου, ως Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή της Κριτικής Επιτροπής στην οποία και κατέθεσαν στοιχεία συμμόρφωσης σχετικά με το Κτιριολογικό Πρόγραμμα, τις ηλεκτρομηχανολογικές, στατικές και ενεργειακές προσεγγίσεις κάθε μελέτης. Για τις επικρατέστερες μελέτες εξετάστηκαν επίσης θέματα που αφορούσαν το εμβαδόν των προτάσεων αυτών ενώ λήφθηκαν απόψεις από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Ο προϋπολογισμός υλοποίησής των επικρατέστερων μελετών ελέγχθηκε από τους Συμβούλους Επιμετρητές του Πανεπιστημίου.

Η Κριτική Επιτροπή εξέτασε τις υποβληθείσες μελέτες κατά την εβδομάδα 19-23 Ιουλίου 2021 και τα αποτελέσματα της απόφασης της δημοσιεύτηκαν στο eProcurement στις 04/08/2021, ενώ οι εργασίες της Κριτικής Επιτροπής κατά την διάρκεια της εβδομάδας 19-23 Ιουλίου 2021 περιεγράφηκαν σε σχετικό πρακτικό, με συνημμένη έκθεση σχολιασμού εκάστης μελέτης .

Η Κριτική Επιτροπή απέδιδε ένα δεύτερο βραβείο, ένα τρίτο βραβείο και τρεις επαίνους αλλά δεν απέδιδε πρώτο βραβείο σε οποιαδήποτε μελέτη.

Περισσότερο φως στην εξέλιξη της διαδικασίας έριχνε, όμως, ενημερωτική επιστολή το Προέδρου της Κριτικής Επιτροπής και μέλους του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου, Ανδρέα Ανδρέου, προς το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου

με ημερομηνία 30/7/2021. Στην επιστολή αυτή γίνονταν, μεταξύ άλλων, οι εξής διαφωτιστικές αναφορές:

«...Η Κριτική Επιτροπή, μετά από ενδελεχή συζήτηση και συγκριτική αξιολόγηση και αφού έλαβε υπόψη τη συμμόρφωση των μελετών προς τον προϋπολογισμό του Έργου, αποφάσισε να μην απονεμίσει 1^ο βραβείο και να απονεμηθούν 2^ο και 3^ο Βραβείο και ένας επιπλέον των δύο αρχικών Επαίνων, δηλαδή συνολικά τρεις Επαινοι»...

«....»

«Ο λόγος της μη απονομής του 1^{ου} Βραβείου στον εν λόγω Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό βασίστηκε στο γεγονός ότι, για τη μελέτη η οποία κρίθηκε ως η επικρατέστερη ανάμεσα στις προκριθείσες, εντοπίστηκαν κάποια θέματα, τόσο λειτουργικά όσο και θέματα νομοθεσίας (συμμόρφωση με τους Πολεοδομικούς Κανονισμούς, θέματα Πυρασφάλειας, κλπ), τα οποία ο μελετητής θα κληθεί να επιλύσει πριν γίνει η οποιαδήποτε ανάθεση της μελέτης και υλοποίησης του Έργου και εφόσον εξακριβωθεί αν και κατά πόσον έχει σχηματίσει την απαιτούμενη ομάδα με τη ζητούμενη πείρα, βάσει των Όρων του Διαγωνισμού.»

«....»

«Τα πιο πάνω αναφέρονται προς ενημέρωση του Συμβουλίου, ιδιαίτερα σε σχέση με τη διαφοροποίηση που έχει προκύψει αναφορικά με τις βραβεύσεις.»

Με βάση τους Κανονισμούς Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) αλλά και των Όρων Προκήρυξης του Διαγωνισμού, η απουσία πρώτου βραβείου αφαιρούσε από την Αναθέτουσα Αρχή, βάσει του άρθρου 8 των Κανονισμών ΕΤΕΚ και του άρθρου 8 των Όρων Προκήρυξης, την υποχρέωση ανάθεσης εκπόνησης της μελέτης και την επίβλεψη υλοποίησης του Έργου.

Επίσης στις 30/7/2021, το Γραφείο Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης ξεκίνησε, με μακροσκελή επιστολή του προς τους αποδέκτες του 2^{ου} βραβείου, διαδικασία προσπάθειας ικανοποίησης συγκεκριμένων προϋποθέσεων, ήτοι, συμμόρφωση των σχεδίων με τους ισχύοντες Νόμους και Κανονισμούς και με το Κτηριολογικό

Πρόγραμμα του Διαγωνισμού, σύσταση της απαιτούμενης Ομάδας Μελέτης και, διασφάλιση συνεχούς παρουσίας/ εκπροσώπησης των μελετητών στην Κύπρο. Η διαδικασία που ακολούθησε διήρκεσε τρεις περίπου μήνες, κατά την διάρκεια των οποίων έγιναν προσπάθειες εκατέρωθεν για να αρθούν τα θέματα που παρουσιάστηκαν ως αρνητικά σχόλια στην έκθεση της Κριτικής Επιτροπής, ως επίσης και άλλα θέματα που ανεφύησαν κατά την εξέλιξη της διαδικασίας αυτής. Η προσπάθεια αυτή κατέληξε σε αποτυχία την οποία και καθόρισε τελεσίδικα, με επιστολή της στις 10/2/2022 προς τους Αιτητές, η Αναθέτουσα Αρχή μέσω του Διευθυντή Ανάπτυξης του Γραφείου Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης. Η κατάληξη της επιστολής αυτής έθετε τέρμα στην διαδικασία προσπάθειας γεφύρωσης των θεμάτων που απασχολούσαν τα δύο μέρη αναφέροντας μεταξύ άλλων (και καταλήγοντας) τα εξής:

«...»

Συγκεκριμώντας όλα τα πιο πάνω και τις αποφάσεις των αρμοδίων σωμάτων του, το Πανεπιστήμιο Κύπρου αποφάσισε πως "δεδομένων, πρωτίστως της παραποίησης των ορίων του οικοπέδου κατά το στάδιο του διαγωνισμού, γεγονός το οποίο συνιστά παραβίαση ουσιώδους όρου του Διαγωνισμού και άνιση μεταχείριση των συμμετεχόντων, καθώς και της αδυναμίας των μελετητών για πλήρη συμμόρφωση της πρότασης τους με τα ζητούμενα του Διαγωνισμού, να εγκαταλειφθεί η προσπάθεια προώθησης του 2^{ου} Βραβείου προς υλοποίηση."

Ως εκ τούτου σας ενημερώνουμε ότι, με γνώμονα την ίση μεταχείριση όλων των συμμετεχόντων και την διασφάλιση του θεσμού του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, με την παρούσα επιστολή διακόπτεται η οποιαδήποτε προσπάθεια προώθησης της πρότασης σας με στόχο την ανάθεση της μελέτης στο γραφείο σας "P4 Architecture" καθότι με την πρόταση σας παραβιάζονται ουσιώδεις όροι του Διαγωνισμού.»

Η αποτυχία αυτή και η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να τερματίσει οποιαδήποτε περαιτέρω προσπάθεια είχε αποτέλεσμα την παρούσα προσφυγή εκ μέρους των Αιτητών.

ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Βασική απαίτηση των Αιτητών είναι η ακύρωση της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής ημερ. 10/2/2022 για τερματισμό των προσπαθειών προώθησης της αρχιτεκτονικής τους πρότασης που είχε στόχο την ανάθεση της μελέτης/επίβλεψης του Έργου.

Στην επεξήγηση της απαίτησης τους οι Αιτητές προβαίνουν σε εξαιρετικά μακροσκελή και περίπλοκη ιστορική αναδρομή κατ'ισχυρισμό συμβάντων ή γεγονότων που ακολούθησαν την αρχική απόφαση της Κριτικής Επιτροπής να τους απονεμίσει το 2^ο Βραβείο και της Αναθέτουσας Αρχής να προβεί σε προσπάθεια τροποποίησης της μελέτης τους με σκοπό να αρθούν τα προβλήματα που αναφέρονταν στην έκθεση της Κριτικής Επιτροπής και σε άλλα προβλήματα που ανεφύησαν μετά. Η μέθοδος παρουσίασης των θέσεων τους, τόσο λόγω ανάμιξης νομικών αρχών με προσωπικές απόψεις και ισχυρισμούς αλλά και λόγω ημερολογιακής ανακολουθίας, αλλά και αχρείαστης επανάληψης της επιχειρηματολογίας και τον κατ' ισχυρισμό συμβάντων ή γεγονότων, καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη αν όχι αδύνατη την λεπτομερή μεταφορά των θέσεων τους. Κρίνεται σκόπιμο να παρατεθούν, όμως, οι πέντε λόγοι ακύρωσης που δίδονται ώστε να μεταφερθεί μία συνοπτική εικόνα του αντικειμένου της προσφυγής:

(Α) Λόγος ακύρωσης

- *Παράβαση των άρθρων 48 (κατάχρηση εξουσίας), 50 (αρχή της χρηστής διοίκησης), 51 (αρχή της καλής πίστης) και 42 (αρχή της αμεροληψίας) του Ν. 158(Ι)/1999,*
- *Παράβαση του κανονισμού 14(ι) των Κανονισμών Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (στο εξής οι «Κανονισμοί ΕΤΕΚ»)*
- *Παράβαση του άρθρου 16.1 των Όρων του Διαγωνισμού*

«...»

64. *Η παράβαση των Κανονισμών του ΕΤΕΚ, των Όρων του Διαγωνισμού, της χρηστής διοίκησης και η κατάχρηση εξουσίας από πλευράς του ΓΑΠ και της ΑΑ προκύπτει σε τρία σημαντικά σημεία:*

- 1) *Το ΓΑΠ της ΑΑ, ουδέποτε έλαβε έκθεση και εισηγήσεις από την ΚΕ για να ζητήσει από τον βραβευθέντα Αιτητή να προβεί σε μετατροπές στη μελέτη του, ως αυτές καταγράφονται στις επιστολές του ΓΑΠ ημερομηνίας 30.07.2021, 08.10.2021 και 25.10.2021 – **Συνημμένα Γ 2.1, Γ 2.7 & Γ 2.10 της Προσφυγής, αντίστοιχα.***
- 2) *Το αίτημα του Αιτητή να κληθεί η Κριτική Επιτροπή να τελεσιδικήσει στην επίδικη διαφωνία μεταξύ του ιδίου και του ΓΑΠ της ΑΑ, διατυπώθηκε πολλάκις κατά την επικοινωνία του με το ΓΑΠ, αλλά κυρίως τόσο με την επιστολή του ημερομηνίας 20.12.2021 προς το ΓΑΠ της ΑΑ – **Συνημμένο Γ 2.16 της Προσφυγής,** όσο και με το ηλεκτρονικό μήνυμα του ημερομηνίας 22.12.2021 προς την ΚΕ – **Συνημμένο Γ 2.17 της Προσφυγής.***
- 3) *Το ΓΑΠ της ΑΑ με επιστολή προς τα Μέλη της Κριτικής Επιτροπής και Πανεπιστημιούπολης ημερομηνίας 15.12.2021 – **Έγγραφο 63 του ΔΦ,** μονομερώς απευθύνθηκαν με καταγεγραμμένο ιστορικό χωρίς να προωθούν στα επισυνημμένα τις επιστολές και τις θέσεις του Αιτητή (οι μόνες επιστολές του Αιτητή που προωθήθηκαν ήταν με*

ημερομηνίες 01.12.2021 και 02.12.2021 – **Συνημμένα Γ 2.13 & Γ 2.14 της προσφυγής, αντίστοιχα**) . Παρουσιάστηκε η μελέτη του Αιτητή μονόπλευρα από το ΓΑΠ της ΑΑ και με τρόπο που οι ίδιοι αποφάσισαν.

«...»

75. Είναι η θέση μας πως η πιο πάνω συμπεριφορά και πράξη του ΓΑΠ της ΑΑ συνιστά, κατάχρηση εξουσίας, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και της αρχής της καλής πίστης σε βάρος του Αιτητή.

«...»

78. Βάσει των όσων έχουν αναφερθεί η ΑΑ έχει ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια καταχρηστικά και με πλημμελή τρόπο, αλλά και με στοιχεία αμεροληψίας κατά παράβαση των Κανονισμών του ΕΤΕΚ, των Όρων της Προσφυγής και της αρχής της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης του διοικούμενου.

(B) Λόγος Ακύρωσης

- **Η ΑΑ και/ή τα συμβουλευτικά όργανα και/ή το αποφασίζον όργανο της ΑΑ λειτούργησαν με κακή σύνθεση και/ή κακή συγκρότηση και/ή δεν τηρήθηκαν πρακτικά και/ή δεν υπογράφηκαν και/ή δεν τηρήθηκαν δεόντως τα πρακτικά της διαδικασίας κατά παράβαση του άρθρου 24(1) του Ν.158(Ι)/1999.**

(Γ) Λόγος ακύρωσης

- **Παράβαση του άρθρου 42 (αρχή της αμεροληψίας) του Ν. 158(Ι)/1999**

«...»

86. Η στάση που κράτησε η ΑΑ παραβιάζει έκδηλα την αρχή της αμεροληψίας ως προς τον σκοπό που εξυπηρετούσε η προσβαλλόμενη απόφαση σε σχέση με της απαιτούμενες τροποποιήσεις επί της βραβευμένης μελέτης του Αιτητή, οι οποίες ζητήθηκαν αυτόβουλα και αυθαίρετα από το ΓΑΠ της ΑΑ, αντί της ορθού οδού, ήτοι αξιολογήσεις και εισηγήσεις της ΚΕ.

«...»

(Δ) Λόγος ακύρωσης

- *Η ΑΑ κατά την λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης δεν προέβη στη δέουσα και/ή επαρκή έρευνα κατά παράβαση του άρθρου 45 του Ν.158(Ι)/1999. Ειδικότερα η ΑΑ παρέλειψε να διερευνήσει και/ή να αξιολογήσει δεόντως και/ή επαρκώς όλα τα γεγονότα και στοιχεία που είχε ενώπιον της ως αυτά υποβλήθηκαν από τον Αιτητή.*

100. Το κριτήριο για την εγκυρότητα είναι, όπως και σε κάθε άλλη περίπτωση, η επάρκεια της έρευνας και η τήρηση των κανόνων χρηστής διοίκησης κατά τη διεξαγωγή της. Στην προκείμενη περίπτωση η ΑΑ:

- *ουδέποτε έλαβε έκθεση και εισηγήσεις από την ΚΕ σε ποιες τροποποιήσεις να πρέπει να προβεί ο Αιτητής,*
- *διαπιστώνεται αντινομία μεταξύ της απόφασης της ΚΕ, που έκρινε την πρόταση του Αιτητή ως η βέλτιστη αρχιτεκτονική πρόταση, σε αντίθεση με τα όσα διαβάλλεται το ΓΑΠ για μια άκυρη πρόταση και παραβίαση ουσιωδών όρων του Διαγωνισμού και χωρίς να υπάρχουν πρακτικά και εκθέσεις αξιολόγησης που να υποστηρίζουν τα όσα ισχυρίζεται το ΓΑΠ.*
- *Το ΓΑΠ της ΑΑ και η ΚΕ παραλείψαν και/ή δεν έλαβαν υπόψη το αίτημα του Αιτητή να κληθεί η ΚΕ για να αποφασίσει μεταξύ της διαφωνίας του Αιτητή με το ΓΑΠ της ΑΑ.*
- *Το ΣΠΟ κατά την έκδοση της τελικής απόφασης του περιορίστηκε μόνο σε όσα καταγράφει το ΓΑΠ στις επιστολές του, χωρίς να τεθούν ενώπιον του πρακτικά και εκθέσεις από την ΚΕ, καθώς επίσης χωρίς να αναμένει τις απαντήσεις της ΚΕ, ΕΤΕΚ και ΣΑΚ, που σύμφωνα με τα πρακτικά ημερομηνίας 17.01.2022 – Αριθμός 1/2022 – Έγγραφο 25 του ΔΦ, αναφέρουν ότι οι θέσεις της ΚΕ, ΕΤΕΚ και ΣΑΚ επί του θέματος που έχει προκύψει, βρίσκονται σε αναμονή.*

«...»

(Ε) Λόγος ακύρωσης

- **Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι δεόντως αιτιολογημένη και/ή δεν υπάρχει επαρκής αιτιολογία και/ή η αιτιολογία είναι λανθασμένη και/ή αντινομική.**

109. Το ΓΑΠ της ΑΑ με την Προσβαλλόμενη Απόφαση, κατόπιν 13 σημείων που απαριθμεί, αποφάσισε πρωτίστως της παραποίησης των ορίων του οικοπέδου κατά το στάδιο του Διαγωνισμού, γεγονός που συνιστά κατά παραβίαση ουσιώδη όρου, καθώς και τις αδυναμίας του Αιτητή για πλήρη συμμόρφωση με τα ζητούμενα του Διαγωνισμού, να εγκαταλείψει την προσπάθεια προώθησης του 2^{ου} Βραβείου προς υλοποίηση.

110. Ευσεβώς υποβάλλουμε ότι η πιο πάνω απόφαση πάρθηκε αναιτιολόγητα, χωρίς να τηρούνται άρτια πρακτικά για τα όσα διαβάλλεται η ΑΑ, παραγνωρίζοντας τις θέσεις του ΕΤΕΚ με την επιστολή του ημερομηνίας 12.01.2022 καθώς επίσης δεν υπάρχει πρακτικό που να επιμαρτυρεί νέα αξιολόγηση της μελέτης του Αιτητή και απόφαση από την ΚΕ, που να ανατρέπει την αρχική δεσμευτική απόφαση της ΚΕ για την βράβευση του Αιτητή με το 2^ο Βραβείο.

Οι Αιτητές καταλήγουν συνοψίζοντας τις θέσεις τους ως εξής:

114. Σύμφωνα με τα όσα έχουν αναφερθεί και όσα προκύπτουν από τους Διοικητικούς Φακέλους, συνοψίζονται τα ακόλουθα:

- Το ΓΑΠ της ΑΑ, ουδέποτε έλαβε έκθεση και εισηγήσεις από την ΚΕ για να ζητήσει από τον βραβευθέντα Αιτητή να προβεί σε μετατροπές στη μελέτη του.
- Το αίτημα του Αιτητή να κληθεί η ΚΕ να τελεσιδικήσει στην επίδικη διαφωνία μεταξύ του ιδίου και του ΓΑΠ της ΑΑ, ουδέποτε εισακούστηκε παραβιάζοντας τους Κανονισμούς του ΕΤΕΚ.
- Το ΓΑΠ της ΑΑ μονομερώς απευθύνθηκαν σε ΚΕ και Επιτροπή Κτηρίων και Πανεπιστημιούπολης με καταγεγραμμένο ιστορικό χωρίς να προωθούν τις θέσεις του Αιτητή και παρουσιάστηκε η μελέτη του

Αιτητή μονόπλευρα από το ΓΑΠ της ΑΑ και με τρόπο που οι ίδιοι αποφάσισαν.

- *Ουδέποτε τηρήθηκαν πρακτικά για τα όσα ισχυρίζεται το ΓΑΠ περί μη συμμόρφωσης της μελέτης του Αιτητή με ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού.*
- *Δεν υπάρχουν αποφάσεις και εισηγήσεις της ΚΕ, η οποία λαμβάνει δεσμευτική απόφαση για τον Διαγωνισμό.*
- *Η στάση του ΓΑΠ της ΑΑ προς του Αιτητές αποδείχτηκε μεροληπτική, αυθαίρετη και καταχρηστική.*
- *Υπήρξε πλάνη και μη δέουσα έρευνα από το ΣΠΟ και την Επιτροπή Κτηρίων και Πανεπιστημιούπολης, ως προς τα πραγματικά γεγονότα του Διαγωνισμού, της θέσης του Αιτητή, αλλά και του ΕΤΕΚ.*
- *Το ΓΑΠ της ΑΑ και η ΑΑ παραβίασαν τους Κανονισμούς του ΕΤΕΚ και των Όρων της Προκήρυξης του Διαγωνισμού.*
- *Το ΣΠΟ κατά την έκδοση της τελικής απόφασης του περιορίστηκε μόνο σε όσα καταγράφει το ΓΑΠ στις επιστολές του, χωρίς να τεθούν ενώπιον του πρακτικά και εκθέσεις από την ΚΕ, καθώς επίσης χωρίς να αναμένει τις απαντήσεις της ΚΕ, ΕΤΕΚ και ΣΑΚ.*

ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Παρατίθεται κατ' αρχήν, ουσιωδώς αυτούσιο, το ιστορικό των γεγονότων ως δόθηκε στην γραπτή αγόρευση της Αναθέτουσας Αρχής καθ' ότι εθεωρήθει πολύ υποβοηθητικό στην γρήγορη αντίληψη των γεγονότων της περίπλοκης αυτής υπόθεσης:

1. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (εφεξής «το ΠΚ» ή «Αναθέτουσα Αρχή») προκήρυξε Διεθνή Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για τη δεύτερη φάση ανέγερσης των Φοιτητικών Εστιών του Πανεπιστημίου (εφεξής «ο Διαγωνισμός») στις 30.03.2021. Οι όροι αυτού συντάχθηκαν βάσει προτύπου των Κανονισμών Προκήρυξης και Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών του ΕΤΕΚ και με βάση τον περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2016 (73(I)/2016).

2. Στις 29.06.2021 υποβλήθηκαν συνολικά 23 μελέτες υπό καθεστώς ανωνυμίας. Οι προτάσεις που υποβλήθηκαν, εξετάστηκαν από εκπροσώπους των Τεχνικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου ως Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή και κατατέθηκαν-στοιχεία προς την Κριτική Επιτροπή σχετικά με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα, τις ηλεκτρομηχανολογικές,

στατικές και ενεργειακές προσεγγίσεις κάθε μελέτης. Για τις επικρατέστερες εξετάστηκαν επίσης θέματα που αφορούν το εμβαδόν των προτάσεων αυτών και κλήθηκαν για να δώσουν απόψεις τόσο η Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου όσο το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ενώ ο προϋπολογισμός υλοποίησής τους ελέγχθηκε από Συμβούλους Επιμετρητές του Πανεπιστημίου.

3. Η Κριτική Επιτροπή του Διαγωνισμού, μετά από συγκριτική αξιολόγηση της συμμόρφωσης των μελετών, αποφάσισε όπως μην απονεμίει 1ο Βραβείο σε καμία εκ των 23 προτάσεων, εφόσον όπως αναφέρεται και στην με ημ. 08/11/2021 επιστολή της, οι περισσότερες μελέτες παρουσίαζαν σημαντικά και μη εύκολα διαχειρίσιμα προβλήματα σε σχέση με "την τήρηση του Κτηριολογικού προγράμματος, το ύψος του τελικού κατασκευαστικού κόστους, τους κανόνες πυρασφάλειας και τη συνεπή αντιμετώπιση της στατικής και λειτουργικής δομής του κτηρίου". Για τον λόγο αυτό αποφάσισε να απονεμηθούν 2ο και 3ο Βραβείο και ένας επιπλέον των αρχικών Επαίνων (συνολικά τρεις Έπαινοι). Για την λύση δε η οποία επιλέχθηκε ως επικρατέστερη, η Κριτική Επιτροπή στην ίδια επιστολή της αναφέρει ότι, "παρά τα σημαντικά πλεονεκτήματά της, εμφάνιζε δυστυχώς αριθμό θεμάτων τα οποία θα έπρεπε να τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας". Σχετική συναίνεση του Αντιπροέδρου του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου είχε εξασφαλιστεί ως προς τη διαδικασία που ακολουθήθηκε.

4. Τα αποτελέσματα του Διαγωνισμού δημοσιοποιήθηκαν στις 27.07.2021 και δημοσιεύτηκαν στο eProcurement στις 04/08/2021. Ως λόγος για την μη απονομή του 1ου Βραβείου στον Διαγωνισμό αναφέρθηκε ότι, για την μελέτη η οποία κρίθηκε ως η επικρατέστερη των υποβληθεισών εντοπίστηκαν ζητήματα τόσο λειτουργικά όσο και ζητήματα που αφορούν θέματα νομοθεσίας (ήτοι πολεοδομικούς κανονισμούς, θέματα πυρασφάλειας κ.ο.κ.) τα οποία ο μελετητής θα εκκαλείτο να επιλύσει προτού γίνει οποιαδήποτε ανάθεση της μελέτης και υλοποίησης του Έργου και νοουμένου ότι θα σχηματιζόταν η απαιτούμενη ομάδα με την απαραίτητη πείρα.

5. Η υλοποίηση της πρότασης που έλαβε το 2ο Βραβείο θεωρήθηκε επιβεβλημένη από το Γραφείο Ανάπτυξης της Πανεπιστημιούπολης εφόσον αποτελούσε την βέλτιστη αρχιτεκτονική πρόταση σύμφωνα με την απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, νοουμένου ότι οι Αιτητές θα είχαν προβεί στις απαραίτητες αλλαγές για συμμόρφωση της πρότασης τους με την σχετική νομοθεσία και το Κτηριολογικό Πρόγραμμα και/ή τους Όρους του Διαγωνισμού, προτού γίνει οποιαδήποτε ανάθεση της μελέτης και υλοποίησης του Έργου.

6. Το Πανεπιστήμιο ενημέρωσε του Αιτητές, με την με ημ. 30/07/2021 επιστολή του, που αποτελεί την πρώτη επίσημη επικοινωνία μαζί τους, ότι θα εξέταζε το ενδεχόμενο προώθησης της πρότασης τους προς υλοποίηση με την προϋπόθεση να εξασφαλιστούν οι απαιτούμενες εγκρίσεις σε σχέση με το ότι δεν είχε απονεμηθεί 1ο Βραβείο και νοουμένου ότι θα ικανοποιούνταν συγκεκριμένες προϋποθέσεις που αφορούσαν στην πλήρη συμμόρφωση της πρότασης αυτής με τους ισχύοντες Νόμους και Κανονισμούς, το Κτηριολογικό Πρόγραμμα και Προϋπολογισμό του Έργου εφόσον τέτοιες τροποποιήσεις ήτο απαραίτητες καθότι απορρέουν είτε από αδυναμίες της μελέτης είτε από ελλείψεις της πρότασης σε σχέση με την συμμόρφωση της ως ανωτέρω, ήτοι ότι αποτελούν τον λόγο για τον οποίο και δεν απονεμήθηκε στην πρόταση αυτή το 1ο Βραβείο. Οι Αιτητές ενημερώθηκαν πολλάκις ότι τέτοιες ενέργειες και έξοδα προς τροποποίηση της πρότασης θα βαρύνουν αποκλειστικά την ομάδα των μελετητών αυτών.

7. Σημειώνεται ότι για την πρόθεση διερεύνησης της υλοποίησης της πρότασης του 2ου βραβείου ενημερώθηκαν σχετικά και το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) και ο-Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΑΚ) των οποίων εκπρόσωποι ήτο και μέλη της Κριτικής Επιτροπής. Οι πιο πάνω φορείς δεν έφεραν ένσταση ως καταγράφεται στα σχετικά πρακτικά συνεδρίασης ημ. 16.09.2021 στην υλοποίηση του 2ου Βραβείου ως η επικρατέστερη αρχιτεκτονική πρόταση.

8. Ακολούθως, στις 29.09.2021 ζητήθηκε περαιτέρω η έγκριση της Επιτροπής Κτηρίων και Πανεπιστημιούπολης για τη συνέχιση της διαδικασίας με στόχο την ανάθεση της μελέτης/επίβλεψης του έργου στους μελετητές που έλαβαν το 2ο Βραβείο, νοουμένου ότι θα ικανοποιούνταν πλήρως οι ισχύοντες Νόμοι και Κανονισμοί, οι Όροι του Διαγωνισμού και το Κτηριολογικό Πρόγραμμα.

9. 16 εκ των 23 συμμετεχόντων (εφεξής «η Ομάδα Αρχιτεκτόνων») απέστειλαν στις 11.10.2021 επιστολή διαμαρτυρίας προς το Πανεπιστήμιο επισημαίνοντας σειρά κατ' ισχυρισμόν παραλείψεων της Κριτικής Επιτροπής στην τήρηση των Όρων του Διαγωνισμού κατά την αξιολόγηση των μελετών, και ειδικότερα σε σχέση με την μελέτη των Αιτητών η οποία είχε λάβει το 2ο Βραβείο, αναφέροντας και το ενδεχόμενο λήψης δικαστικών μέτρων. Το Συμβούλιο Προσφορών και Οικονομικών (ΣΠΟ) του Πανεπιστημίου ενημερώθηκε και ανέφερε πως θα αναμένει την τοποθέτηση της Κριτικής Επιτροπής στα σημεία που εγείρονται. Η Αναθέτουσα Αρχή, με επιστολές 15.10.2021 και 27.10.2021 ζήτησε τις θέσεις της Κριτικής Επιτροπής επί των θεμάτων που εγείρονταν στην επιστολή της Ομάδας Αρχιτεκτόνων, και σχετική απαντητική επιστολή ετοιμάστηκε από την Κριτική Επιτροπή με ημερ. 08.11.2021, ενώ το Πανεπιστήμιο ζήτησε και εκ

νέου την τοποθέτηση των ΕΤΕΚ και ΣΑΚ στις 27.10.2021 σε σχέση με την διαδικασία προώθησης της υλοποίησης της πρότασης του 2ου Βραβείου μετά και την λήψη της διαμαρτυρίας της Ομάδας Αρχιτεκτόνων.

10. Σημειώνεται ότι, το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Κύπρου έλαβε, εκ μέρους του Προέδρου της Κριτικής Επιτροπής, ενημέρωση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού στις 30/07/2021.

11. Όσον αφορά την επικοινωνία με τους Μελετητές του 2ου Βραβείου, μετά την με ημ. 30/07/2021 επιστολή του Πανεπιστημίου, στις 11/09/2021 έγινε υποβολή μέσω email από τους Αιτητές σειράς αναθεωρημένων σχεδίων για να συζητηθούν στην δια ζώσης συνάντηση στις 15/09/2021 που θα ακολουθούσε. Γίνεται νέα υποβολή μέσω email από τους Αιτητές στις 16/09/2021 σε συνέχεια της δια ζώσης παρουσίας στις 15/09/2021 από τους Αιτητές, της πρότασής τους σε μορφή powerpoint. Για πρώτη φορά, υποβάλλονται σχέδια και εμβαδογράμματα σε μορφή Autocad, και έντυπο Η1 «Ανάλυση Εμβαδών» όπου διαπιστώνεται ότι τα εμβαδά στο έντυπο διαφέρουν από εκείνα των ψηφιακών εμβαδογραμμάτων.

12. Στις 08/10/2021 στάληκε email από την Αναθέτουσα Αρχή προς τους Μελετητές 2ου Βραβείου (ήτοι τους Αιτητές) συνοδευόμενο από αναλυτικό κείμενο με επισημάνσεις σε σχέση με την συμμόρφωση της πρότασής τους όπως αυτή παρουσιάστηκε στην με ημ. 15/09/2021 συνάντηση, σε σχέση με τον Προϋπολογισμό και Εμβαδόν του Έργου και επίσης σε σχέση με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα. Τους επισημαίνεται ανάμεσα σε άλλα η μεγάλη απόκλιση με τα εμβαδά των επιμέρους χώρων σύμφωνα με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα, η μη ταύτιση των εμβαδών στο υποβληθέν Έντυπο Η1 με τα Εμβαδογράμματα τους και η ύπαρξη πολλών αναξιοποίητων χώρων, ιδιαίτερα στην στάθμη του ισογείου.

13. Στις 20/10/2021 αποστέλνεται νέα επιστολή από την Αναθέτουσα Αρχή προς τους Μελετητές του 2ου Βραβείου (ήτοι τους Αιτητές) και διευκρινίζεται ότι το Πανεπιστήμιο δεν είναι σε θέση να δεσμευτεί στο παρόν στάδιο για την αποστολή επιστολής πρόθεσης ανάθεσης, ως είχαν ζητήσει οι Αιτητές, καθώς αυτό θα εξαρτάτο από το γεγονός της δυνατότητας πλήρους συμμόρφωσης της πρότασής τους, ειδικά με τους Κανονισμούς, Κτηριολογικό Πρόγραμμα, Εμβαδά και Προϋπολογισμό του Έργου καθώς και γενικότερα με το σύνολο των όρων του Διαγωνισμού και τους δίδεται καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελικής τους πρότασης στις 29/10/2021 καθώς έχουν περάσει ήδη τρεις μήνες από την πρώτη επικοινωνία μαζί τους για προσπάθεια συμμόρφωσης της πρότασης τους, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού. Οι Αιτητές ενημερώθηκαν επιπρόσθετα ότι έχει παραληφθεί επιστολή διαμαρτυρίας από 16 εκ των 23 ~~συμμετεχόντες του Διαγωνισμού~~ συμμετεχόντων στον Διαγωνισμό.

14. Στις 21/10/2021 οι Αιτητές υποβάλλουν μέσω email αναθεωρημένα σχέδια, εμβαδογράμματα και έντυπο Η1. Την υποβολή τους συνοδεύει επιστολή με ημ. 19/10/2021 με την οποία θέτουν θέμα αναθεώρησης του Κτηριολογικού Προγράμματος από την Αναθέτουσα Αρχή, πράγμα ανεπίτρεπτο και το οποίο θα καταστρατηγούσε κάθε έννοια ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων στον Διαγωνισμό. Στις 25/10/2021 η Αναθέτουσα Αρχή αποστέλνει νέα επιστολή στους Αιτητές όπου τονίζεται ότι η συμμόρφωση με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα και την νομοθεσία είναι καίριας σημασίας και ουδεμία αλλαγή σε αυτό επιτρέπεται να γίνει για να προσαρμοστεί το Κτηριολογικό Πρόγραμμα στην οποιαδήποτε λύση, αντί το αντίστροφο. Η Αναθέτουσα Αρχή ζητάει να ενημερωθεί αν η τελευταία υποβολή των Αιτητών με το με ημερ. 21/10/2021 email τους, θα πρέπει να θεωρηθεί ως τελική για την οποία είχε δοθεί ως καταληκτική ημερομηνία η 29/10/2021.

15. Στις 26/10/2021 οι Αιτητές απαντούν μέσω email ότι ετοιμάζουν αναθεωρημένα σχέδια και ζητούν τηλεδιάσκεψη. Στις 29/10/2021 γίνεται τηλεδιάσκεψη και αποστέλνεται email από τους Αιτητές προς την Αναθέτουσα Αρχή με το οποίο ενημερώνουν την Αναθέτουσα Αρχή ότι η υποβολή των ενημερωμένων σχεδίων και διαγραμμάτων θα γίνει την 01/11/2021.

16. Στις 02/11/2021 οι Αιτητές υποβάλλουν μέσω email εκ νέου αναθεωρημένα σχέδια, εμβαδογράμματα και έντυπο Η1. Την υποβολή τους συνοδεύει επιστολή με ημερ. 01/11/2021 όπου αμφισβητούν ξανά την αναγκαιότητα ταύτισης της πρότασής τους με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα.

17. Στις 22/11/2021 η Αναθέτουσα Αρχή, στην προσπάθειά της να εντοπίσει επί σχεδίων το λόγο που δεν έγινε κατορθωτή η επίλυση των προβλημάτων της πρότασης των Αιτητών, εντοπίζει παραποίηση των ορίων του Γηπέδου του Διαγωνισμού από τους Μελετητές του 2ου Βραβείου, ήτοι τους Αιτητές, συμμετοχή τους ως αυτή υποβλήθηκε κατά το στάδιο του Διαγωνισμού. Συγκεκριμένα εντοπίστηκε ότι το Γήπεδο του Διαγωνισμού είχε επεκταθεί προς τα νότια, όπως διαπιστώθηκε, σχεδόν κατά 2500 τετραγωνικά μέτρα και μέρος του κτηρίου τους βρισκόταν εκτός της επιτρεπόμενης Οικοδομικής Γραμμής. Ακολούθως, στις 25/11/2021, γίνεται τηλεδιάσκεψη της Αναθέτουσας Αρχής με την Κριτική Επιτροπή όπου παρουσιάζεται σε μορφή powerpoint από την Αναθέτουσα Αρχή η εξέλιξη της πρότασης των Αιτητών. Η Επιτροπή ενημερώνεται και για την παραποίηση των ορίων του Γηπέδου Διαγωνισμού. Περαιτέρω, στις 26/11/2021, με επιστολή της η Αναθέτουσα Αρχή για λόγους ηθικής τάξης, ενημέρωσε την Επιτροπή για τα προβλήματα της λύσης των

Αιτητών και ζήτησε την εκ νέου τοποθέτηση της Κριτικής Επιτροπής ενόψει όλων των ανωτέρω εξελίξεων, σε σχέση και με το ενδεχόμενο το Πανεπιστήμιο να εξετάσει πλέον την λύση του 3ου Βραβείου, ως την επικρατέστερη κατά σειρά επόμενη επιλογή της Κριτικής Επιτροπής. Τα μέλη της Επιτροπής τοποθετούνται μεμονωμένα μέσω email. Στην συντριπτική τους πλειοψηφία αναγνωρίζουν τις αδυναμίες στην ευθυγράμμιση της λύσης του 2ου Βραβείου με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα και την αδυναμία συμμόρφωσής της με τους όρους του Διαγωνισμού και δηλώνουν ότι σε κάθε περίπτωση η δική τους αρμοδιότητα περιορίζεται στην βράβευση των προτάσεων στο στάδιο του Διαγωνισμού.

18. Στις 26/11/2021 η Αναθέτουσα Αρχή αποστέλνει επιστολή προς τους Αιτητές όπου—συνοψίζονται όλα τα προβλήματα της τελικής τους υποβολής και επισημαίνεται η αδυναμία που παρατηρείται στην επίλυση βασικών προβλημάτων του κτηρίου. Όσον αφορά την ταύτιση με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα του Διαγωνισμού, τους επισημαίνεται ότι: **"Η ταύτιση με το Κτηριολογικό Πρόγραμμα του Διαγωνισμού, δεν είναι διαπραγματεύσιμη αλλά υποχρεωτική για κάθε υποψήφια πρόταση.** Είναι δυνατόν σε μια αρχιτεκτονική πρόταση να υπάρχουν σχετικές αποκλίσεις σε ότι αφορά την ανταπόκριση στο Κτηριολογικό πρόγραμμα, αλλά αυτές θα πρέπει να είναι πολύ μικρές και σίγουρα δεν θα πρέπει να αφορούν κίριας σημασίας χώρους ή δραστηριότητες, όπως είναι για παράδειγμα στο συγκεκριμένο διαγωνισμό τα δωμάτια διαμονής των φοιτητών." Τέλος, αναφέρεται ότι δεν αναμένεται η εκ νέου υποβολή οποιωνδήποτε νέων στοιχείων εκ μέρους τους.

19. Η Αναθέτουσα Αρχή, ενημερώνει τους Αιτητές στις 10/02/2022 μέσω επιστολής ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου αποφάσισε να εγκαταλείψει την προσπάθεια προώθησης της λύσης τους προς υλοποίηση καθώς με την πρότασή τους παραβιάζονται ουσιώδεις όροι του διαγωνισμού. Στις 16/02/2022 αποστέλλουν για πρώτη φορά οι Αιτητές τιμολόγια με αίτημα πληρωμής του χρηματικού τους επάθλου, και στις 28/02/2022 λαμβάνεται από την Αναθέτουσα Αρχή «Ειδοποίηση Καταχώρησης Προσφυγής» στην Σεβαστή Αρχή, με Αιτητή τον Πυλιώτη Κωνσταντίνο, εκ μέρους του Αρχιτεκτονικού γραφείου P4 Architecture και των Αλκιβιάδη Σ. Πυλιώτη, Ευάγγελο Σ Φώκιαλη και Παναγιώτα Σ. Κυριάκου.

Στους πέντε λόγους ακύρωσης που υποβάλλουν οι Αιτητές η Αναθέτουσα Αρχή απαντά συνοπτικά με απόρριψη όλων των ισχυρισμών ως αβάσιμων και ανυπόστατων, τονίζοντας ότι:

- i. Στους Αιτητές απονεμήθηκε Β' και όχι Α' Βραβείο, γεγονός το οποίο δεν δημιουργεί οποιαδήποτε υποχρέωση από πλευράς της Αναθέτουσας Αρχής να αναθέσει την εκπόνηση της μελέτης του Έργου στους Αιτητές σύμφωνα με τους Όρους του Διαγωνισμού και τους Κανονισμούς Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών του ΕΤΕΚ.
- ii. Υπήρξε σαφής και αδιαμφισβήτητη παραποίηση των ορίων του Οικοπέδου στη φάση του Διαγωνισμού από τους Αιτητές, γεγονός που εντοπίστηκε από την ίδια την Αναθέτουσα Αρχή μεταγενέστερα, στο στάδιο αξιολόγησης της τελικής τους υποβολής.
- iii. Οι Αιτητές απέτυχαν να συμμορφωθούν με τα δεδομένα του Διαγωνισμού και τη Νομοθεσία παρά τους τρεις μήνες που παρήλθαν με αλληπάλληλες υποβολές, αλληλογραφία και επικοινωνία με την Αναθέτουσα Αρχή προς τούτο.

- iv. *Η αναφορά των Αιτητών στο άρθρο 14(ι) των Κανονισμών ΕΤΕΚ αποτελεί νομικά ανυπόστατο επιχείρημα και/ή παρερμηνεία των εν λόγω Κανονισμών, αφού αυτό είναι αλληλένδετο με το άρθρο 8 που μιλάει σαφέστατα για τον διακριθέντα με το Α΄ Βραβείο Αρχιτέκτονα.*
- v. *Είναι η θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι οι Αιτητές προσπαθούν με διάφορα σημεία της επιχειρηματολογίας τους να οικειοποιηθούν τις πρόνοιες που αφορούν το Α΄ Βραβείο, τόσο από τους Όρους του Διαγωνισμού και/ή στους σχετικούς Κανονισμούς του ΕΤΕΚ.*

ενώ ειδική αναφορά στον κλονισμό της εμπιστοσύνης της Αναθέτουσας Αρχής ως προς την αξιοπιστία των Αιτητών γίνεται με την παράθεση των εξής θέσεων:

- i. *Στην παραποίηση των ορίων του Γηπέδου του Διαγωνισμού, γεγονός που πλήττει την αξιοπιστία (επαγγελματικά ή άλλως πως) των Αιτητών, ιδιαίτερα όσον αφορά ένα τέτοιου μεγέθους Έργο του δημοσίου, είτε αυτό έγινε εκ λάθους, είτε επί σκοπού.*
- ii. *Στην απόκρυψη του γεγονότος αυτού εκ μέρους των Αιτητών κατά την αρχική υποβολή και/ή κατά την επικοινωνία τους με την Αναθέτουσα Αρχή και με την μεταγενέστερη υποβολή τους με την οποία «διόρθωσαν» το θέμα του οικοπέδου, προκαλώντας βέβαια ταυτόχρονα περαιτέρω προβλήματα συμμόρφωσης στην πρότασή τους.*
- iii. *Στο γεγονός ότι οι Αιτητές αμφισβητούν εκ των υστέρων, αποφάσεις και ενέργειες της Αναθέτουσας Αρχής (που αφορούν στο Κτηριολογικό Πρόγραμμα, στα χρονοδιαγράμματα, κ.ο.κ.) και εγείροντας θέματα αρμοδιότητας και/ή εμπειρογνωμοσύνης ενάντια στην Αναθέτουσα Αρχή, επιδοκιμάζοντας και αποδοκιμάζοντας ταυτόχρονα τις παρατηρήσεις και/ή ζητήματα τα οποία ζήτησε η Αναθέτουσα Αρχή όπως συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του Διαγωνισμού.*
- iv. *Στο γεγονός ότι καθ' όλη τη διάρκεια των 3 μηνών, στην επικοινωνία τους με την Αναθέτουσα Αρχή και πριν τον Δεκέμβρη του 2021 όπου η στάση τους άλλαξε άρδην, ουδέποτε επικαλέστηκαν «αλλοιώσεις» της μελέτης τους από τις επισημάνσεις αυτές. Έως και την με ημ. 01/11/2021 επιστολή τους, η οποία μάλιστα συνόδευε την τελική τους υποβολή, εξάρουν τη συνεργασία τους με την Αναθέτουσα Αρχή και εκτιμούν πως αυτή έχει συμβάλλει σημαντικά στην εξέλιξη του έργου και στην προσαρμογή στους τρέχοντες νόμους και κανονισμούς.*

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Θα συμφωνήσω με την Αναθέτουσα Αρχή ότι ουδεμία υποχρέωση υπάρχει στους Όρους του Διαγωνισμού για ανάθεση του έργου σε οποιονδήποτε πέραν του βραβευθέντα με Πρώτο Βραβείο:

Άρθρο 8 – Βραβεία

«...8.3 Παρ' όλο που η Κριτική Επιτροπή πρέπει να στοχεύει στο να απονείμει τα βραβεία και τους επαίνους, σε περίπτωση που το επίπεδο των μελετών δεν το επιτρέπει, τότε η Κριτική Επιτροπή δεν έχει υποχρέωση να απονείμει το πρώτο ή οποιοδήποτε άλλο βραβείο ή έπαινο.

8.4 Σε περίπτωση που η Κριτική Επιτροπή απονείμει το πρώτο βραβείο, η Αναθέτουσα Αρχή είναι υποχρεωμένη εφόσον ικανοποιηθούν οι προϋποθέσεις που περιγράφονται στο Άρθρο 15 των παρόντων Όρων να αναθέσει στον διακριθέντα με το πρώτο βραβείο αρχιτέκτονα την εκπόνηση της μελέτης και την επίβλεψη του έργου.

...

8.6 Στην περίπτωση ανάθεσης της μελέτης και επίβλεψης του έργου στον διακριθέντα με το πρώτο βραβείο μελετητή, το ποσό του πρώτου βραβείου θεωρείται ως προκαταβολή έναντι της αμοιβής του μελετητή, και αφαιρείται σταδιακά από τις πληρωμές μέχρι το Στάδιο Δ (Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλων Μελετητών Παράρτημα Α02, εδάφιο 4.2).»

Τα άρθρα 7 και 8 των Κανονισμών Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών ΕΤΕΚ δίδουν την ίδια καθοδήγηση:

«07. Ανάθεση μελέτης και επίβλεψης του Έργου στον διακριθέντα με Πρώτο Βραβείο μελετητή.

Στον διακριθέντα με Πρώτο Βραβείο μελετητή ανατίθεται η εκπόνηση της μελέτης και η επίβλεψη του έργου.

Εάν, κατά την κρίση της Κριτικής Επιτροπής, ο διακριθείς με το πρώτο βραβείο δεν έχει την απαραίτητη εμπειρία, όπως αυτή προκαθορίζεται στους όρους προκήρυξης του Διαγωνισμού, τότε ο Αγωνοθέτης έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από αυτόν να συνεργαστεί για την ολοκλήρωση της

αρχιτεκτονικής μελέτης και την επίβλεψη του έργου με άλλον αρχιτέκτονα, τον οποίο θα επιλέξει ο ίδιος και θα εγκρίνει ο Αγωνοθέτης.

Σε περίπτωση που ο διακριθείς με το πρώτο βραβείο παραλείψει, εντός του χρονικού διαστήματος που θα καθορίσει ο Αγωνοθέτης, να συμμορφωθεί με τον πιο πάνω όρο, τότε χάνει το δικαίωμα της ανάληψης της μελέτης και επίβλεψης του έργου και ο Αγωνοθέτης αποδεσμεύεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις έναντι του βραβευθέντα.»

ΚΑΙ

«08. Δέσμευση Αγωνοθέτη με τον διακριθέντα μελετητή και αντίστροφα.

Η δέσμευση του Αγωνοθέτη με τον διακριθέντα με το πρώτο βραβείο αρχιτέκτονα ισχύει για πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία της δημοσίευσης της απόφασης της Κριτικής Επιτροπής.

Εντός της περιόδου των πέντε (5) χρόνων ο Αγωνοθέτης έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον αρχιτέκτονα, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, να προβεί σε μετατροπές στη μελέτη του. Εάν οι μετατροπές είναι ουσιώδεις και κατά την γνώμη του αρχιτέκτονα ή του Αγωνοθέτη, αλλοιώνουν ουσιαστικά τη μελέτη που βραβεύτηκε, τότε ο μελετητής μπορεί να αποταθεί στην Κριτική Επιτροπή, η οποία θα αποφασίσει τελεσίδικα για το θέμα αυτό.»(...)

Θα συμφωνήσω επίσης ότι ορθά ερμηνεύει η Αναθέτουσα Αρχή την απόφαση της Κριτικής Επιτροπής να μη απονεμίει Πρώτο βραβείο, όπως καθαρά επεξηγήθηκε από τον Πρόεδρο της Κριτικής Επιτροπής στην ενημερωτική επιστολή του προς το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου ημερομηνίας 30/7/2021:

«...Η Κριτική Επιτροπή, μετά από ενδελεχή συζήτηση και συγκριτική αξιολόγηση και αφού έλαβε υπόψη τη συμμόρφωση των μελετών προς τον προϋπολογισμό του Έργου, αποφάσισε να μην απονεμίει 1^ο βραβείο και να απονεμηθούν 2^ο και 3^ο Βραβείο και ένας επιπλέον των δύο αρχικών Επαινών, δηλαδή συνολικά τρεις Έπαινοι»...

«....»

«Ο λόγος της μη απονομής του 1^{ου} Βραβείου στον εν λόγω Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό βασίστηκε στο γεγονός ότι, για τη μελέτη η οποία κρίθηκε ως η επικρατέστερη ανάμεσα στις προκριθείσες, εντοπίστηκαν κάποια

θέματα, τόσο λειτουργικά όσο και θέματα νομοθεσίας (συμμόρφωση με τους Πολεοδομικούς Κανονισμούς, θέματα Πυρασφάλειας, κλπ), τα οποία ο μελετητής θα κληθεί να επιλύσει πριν γίνει η οποιαδήποτε ανάθεση της μελέτης και υλοποίησης του Έργου και εφόσον εξακριβωθεί αν και κατά πόσον έχει σχηματίσει την απαιτούμενη ομάδα με τη ζητούμενη πείρα, βάσει των Όρων του Διαγωνισμού.»

«....»

«Τα πιο πάνω αναφέρονται προς ενημέρωση του Συμβουλίου, ιδιαίτερα σε σχέση με τη διαφοροποίηση που έχει προκύψει αναφορικά με τις βραβεύσεις.»

Μετά την απόφαση της Κριτικής Επιτροπής η Αναθέτουσα Αρχή διέθετε δύο επιλογές. Είτε να ακυρώσει τον Διαγωνισμό, είτε να προχωρήσει σε διαδικασία προσπάθειας επίλυσης των προβλημάτων της μελέτης του Δεύτερου ή Τρίτου βραβείου, με στόχο την ανάθεση του Έργου. Για τους δικούς της λόγους, εντός των νόμιμων πλαισίων των αρμοδιοτήτων της και πιθανότατα με σκοπό την ταχύτερη και καλύτερη δυνατόν εξέλιξη του Έργου, προχώρησε με την δεύτερη επιλογή η οποία όμως δεν είχε αίσιο τέλος, τόσο λόγω μη ικανοποίησης της Αναθέτουσας Αρχής ως προς την επίλυση των προβλημάτων που συνέχιζε να παρουσιάζει η μελέτη του Δεύτερου βραβείου, όσο και λόγω νέων, ουσιαστικών, προβλημάτων που παρουσίασε η μελέτη κατά την διάρκεια της διαδικασίας.

Θα αναφέρουμε στο σημείο αυτό το, συχνά επαναλαμβανόμενο και παγίως νομολογημένο γεγονός, ότι η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών δεν υπεισέρχεται σε κρίση επί τεχνικών θεμάτων όπου η εξειδικευμένη γνώση της Αναθέτουσας Αρχής παραμένει ουσιωδώς ανέλεγκτη. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, τόσο η κρίση της

Κριτικής Επιτροπής, όσο και ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής ότι τα προβλήματα της μελέτης όχι μόνο παρέμειναν ανεπίλυτα αλλά ανεφύησαν και νέα, που αφορούσαν ουσιώδη παρέκκλιση από τους όρους του Διαγωνισμού, ήτοι την αλλοίωση των ορίων του γηπέδου από τους Αιτητές, αποτελούν κατ' εξοχήν τεχνικά θέματα που δεν μπορούν να μας απασχολήσουν.²

Η ορθότητα της πορείας που ακολούθησε η Αναθέτουσα Αρχή επιβεβαιώθηκε και σε επιστολή της Κριτικής Επιτροπής που της εστάλη στις 8/11/2021, όπου πέραν των αναφορών που αφορούσαν στα τεχνικά ζητήματα και λεπτομέρειες της αρχιτεκτονικής πρότασης της μελέτης του 2ου Βραβείου, ανέφερε τα εξής σε σχέση με την μη απονομή 1ου Βραβείου και συνακόλουθα την εισήγηση απονομής του 2ου Βραβείου:

«... 10 Η Κριτική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, αποφάσισε όπως προχωρήσει στην επιλογή της απόδοσης Δεύτερου και όχι Πρώτου βραβείου, παρέχοντας την ευχέρεια στο Πανεπιστήμιο Κύπρου... να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση του επιτυχόντα με τα απαιτούμενα του Διαγωνισμού πριν την ανάθεση του Έργου. Με αυτό τον τρόπο διασφάλιζε, με τρόπο έννομο, την υποχρέωση του βραβευθέντα να αποδεχθεί τις υποδείξεις των Τεχνικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου και να προβεί σε διορθωτικές μετατροπές της αρχικής πρότασης του που υποβλήθηκε στον Διαγωνισμό. Αν η συμμόρφωση αυτή του βραβευθέντα με το Δεύτερο Βραβείο δεν ήταν επιτυχής, τότε το Πανεπιστήμιο Κύπρου με έννομο πάντοτε

² **ΜΑΡΙΝΟΥ κ.α. ν. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΥΠΡΟΥ, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 894/2016, 895/2016 και 896/2016, 19/10/2021 Απόφαση ημερ. 19/10/2021, [Φ. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.]** όπου αναφέρθηκαν τα εξής:

«Δεν παραγνωρίζω, όπως έχει άλλωστε κατ' επανάληψη τονιστεί μέσα από τις αποφάσεις της ημεδαπής νομολογίας, ότι, πράγματι, η κρίση της Διοίκησης σε ζητήματα τεχνικής φύσης ή σε θέματα που απαιτούν τεχνικές γνώσεις είναι γενικά ανέλεγκτη και εκφεύγει του ακυρωτικού ελέγχου του Δικαστηρίου τούτου. Όταν το θέμα είναι τεχνικό, δεν χωρεί επέμβαση, εφόσον η Διοίκηση κινήθηκε μέσα σε λογικά όρια (βλ. LELLA KENTONIS INVESTMENT CO LTD ν. Δημοκρατίας, Α.Ε. 138/10 κ.α., ημερ, 21.12.2016, Adrian Holdings Ltd ν. Δημοκρατίας (1999) 3 Α.Α.Δ. 828, 835 και SAVVAS C. NICOLAIDES LTD ν. Δημοκρατίας, (2010) 3 Α.Α.Δ. 148).»

τρόπο θα είχε την δυνατότητα να μετακινηθεί στην επόμενη, επίσης αξιολογη πρόταση, αυτή του Τρίτου Βραβείου.

Όσον αφορά τους λοιπούς ισχυρισμούς των Αιτητών, οι οποίοι δεν άπτονται τεχνικών θεμάτων, παρατηρούμε τα εξής:

Επί του (Α) λόγου ακύρωσης, ο ισχυρισμός των Αιτητών περί παραβίασης του κανονισμού 14(ι) του ΕΤΕΚ δεν ευσταθεί. Οι Αιτητές παραπέμπουν στο άρθρο 14(ι) που αφορά το καθήκον της Κριτικής Επιτροπής να αποφασίσει κατά πόσο τυχόν ζητηθείσες από την Αναθέτουσα Αρχή τροποποιήσεις αλλοιώνουν ουσιωδώς την βραβευμένη μελέτη και εάν πρέπει ή όχι να υλοποιηθούν, χωρίς όμως να αναφέρονται στα άρθρα 7 και 8, τα οποία καθορίζουν ότι οι όποιες δεσμεύσεις την Αναθέτουσας Αρχής αφορούν μόνο την περίπτωση ανάθεσης του έργου στο Πρώτο βραβείο. Ουδεμία αναφορά υπάρχει στους κανονισμούς του ΕΤΕΚ για περιπτώσεις ανάθεσης στο δεύτερο ή τρίτο βραβείο ή για υποχρεώσεις ή περιορισμούς της Αναθέτουσας Αρχής να ζητήσει οποιασδήποτε μορφής μετατροπές. Είναι σαφές ότι ο κανονισμός 14(ι) του ΕΤΕΚ αφορά μόνο την διακριθείσα με Πρώτο Βραβείο μελέτη. Για τον ισχυρισμό των Αιτητών περί παραβίασης του άρθρου 16.1 των όρων του διαγωνισμού παραπέμπουμε στην επιστολή της Κριτικής Επιτροπής ημερ. 8/11/2021 (παρατίθεται ανωτέρω) και στην οποία σαφώς υποδεικνύεται τόσο η ανάγκη συμμόρφωσης της μελέτης με τα απαιτούμενα του Διαγωνισμού όσο και το δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής να επιδιώξει τέτοια συμμόρφωση. Στεκόμαστε

και στην αναφορά της Αναθέτουσας Αρχής στη γραπτή αγόρευση της όπου αναφέρει ότι

«...ούτε οι Όροι Προκήρυξης του Διαγωνισμού ούτε οι Κανονισμοί Διεξαγωγής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών του ΕΤΕΚ, αναφέρουν εμπλοκή της Κριτικής Επιτροπής σε Βραβείο άλλο από το Α' Βραβείο. Επίσης, η ίδια η Κριτική Επιτροπή είχε ξεκαθαρίσει αφενός με την με ημ.08/11/2021 επιστολή της (Ερυθρό 49 του Διοικητικού Φακέλου), ότι απένειμε το Β' Βραβείο για να δώσει την ευχέρεια στο ΓΑΠ να εξετάσει στη συνέχεια αν μπορούσε να διασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση των Αιτητών με τα απαιτούμενα του Διαγωνισμού πριν την ανάθεση του έργου, και αφετέρου, ότι ο δικός της ρόλος σταματάει στην απονομή των βραβεύσεων».

Οι ενέργειες της Αναθέτουσας Αρχής ήταν εντός των πλαισίων της νομιμότητας και ουδεμία περαιτέρω εμπλοκή της Κριτικής Επιτροπής απαιτείτο.

Επί του (Β) λόγου ακύρωσης, σημειώνω την αναφορά των Αιτητών στην απουσία πρακτικών συνεδριάσεων πχ με συμβουλευτικά όργανα όπως η Πυροσβεστική Υπηρεσία, ή με τους ίδιους τους Αιτητές στην παρουσίαση προτάσεων τους, ή ακόμη και πρακτικά λήψης αποφάσεων αναφορικά με την αποστολή επιστολών και του περιεχομένου τους και, θα συμφωνήσω με την Αναθέτουσα Αρχή ότι υπάρχουν περιπτώσεις κατά την εκτέλεση της εργασίας της όπου η τήρηση πρακτικών δεν απαιτείται ή αυτή καλύπτεται από τις επιστολές ή έγγραφα που δίδουν τα λεπτομερή συμπεράσματα κάποιας συνάντησης, ή, καλύπτεται από σημειώματα, επιστολές και άλλα έγγραφα που εκδίδονται εν συνεχεία, ενώ η αιτιολογία της απόφασης συμπληρώνεται σε πολλές περιπτώσεις από το περιεχόμενο του Διοικητικού Φακέλλου (βλέπε Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών Προσφυγή αρ. 4/2013

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΠΕΣΙΗΣ & ΚΩΣΤΑΣ Α. ΖΑΧΑΡΙΑΣ

ΛΤΔ» ν ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ, ημερ. 18.04.2013³):

«Εάν και εφόσον ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται θεωρούμε ότι ενδεχόμενη απόφαση για τήρηση οπωσδήποτε χωριστών πρακτικών για κάθε συνεδρία (διαδικαστικών θεμάτων ή επί της ουσίας) θα ισοδυναμούσε με γραφειοκρατική προσέγγιση με αμφίβολα ανταποδοτικά οφέλη.»

Επί του (Γ) λόγου ακύρωσης επαναλαμβάνω την προηγηθείσα τοποθέτηση μου ως αυτή απορρέει από τους Κανονισμούς ΕΤΕΚ ότι, εξαιρουμένης της περιπτώσεως βραβευμένης με το Πρώτο βραβείο μελέτης, το έργο της Κριτικής Επιτροπής Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού καταλήγει και τερματίζεται με την ανακοίνωση της απόφασης της. Πέραν του τεχνικού [και άρα ανέλεγκτου από εμάς] περιεχομένου της όποιας προσπάθειας της Αναθέτουσας Αρχής να επιδιώξει και επιφέρει βελτιωτικές, κατά την άποψη της, αλλαγές στη μελέτη του Β' βραβείου, ουδεμία υποχρέωση ή μεθοδολογία εντοπίζουμε να αναφέρεται στους Κανονισμούς ΕΤΕΚ και στους όρους του Διαγωνισμού, που να περιορίζει την Αναθέτουσα Αρχή να

³ «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΠΕΣΙΗΣ & ΚΩΣΤΑΣ Α. ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΛΤΔ» ν ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ»:

«...Αναφορικά τώρα με το δεύτερο ισχυρισμό τον οποίο προέβγαλαν οι Αιτητές σε σχέση με την ανεπάρκεια των πρακτικών της Ε.Α. λόγω της μη καταγραφής των διαδραματισθέντων σε εκάστη συνεδρία αλλά την εκπόνηση μιας έκθεσης που κατά τους Αιτητές δεν περιέχει κανένα προβληματισμό, διαβούλευση ή αιτιολογημένη κρίση κρίνουμε τα εξής: Κατά πρώτον η τήρηση πρακτικών κατά κύριο λόγο αποσκοπεί σε απεικόνιση μέσα από αυτά, με τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια της αιτιολογίας της απόφασης/ αποφάσεων που λήφθηκαν από τα συλλογικά όργανα. Εάν και εφόσον ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται θεωρούμε ότι ενδεχόμενη απόφαση για τήρηση οπωσδήποτε χωριστών πρακτικών για κάθε συνεδρία (διαδικαστικών θεμάτων ή επί της ουσίας) θα ισοδυναμούσε με γραφειοκρατική προσέγγιση με αμφίβολα ανταποδοτικά οφέλη.

Θεωρούμε μάλιστα ότι η άποψη μας αυτή ευθυγραμμίζεται πλήρως με την καθιερωμένη νομολογιακή αρχή που δέχεται ότι η αιτιολογία μιας απόφασης μπορεί να συμπληρώνεται και μέσα από το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου. Εν προκειμένω δεν παρατηρείται οποιοδήποτε πρόβλημα αναφορικά με τα επίμαχα πρακτικά από τα οποία αναφέρονται ξεκάθαρα οι λόγοι απόρριψης των Αιτητών, υπάρχει πλήρης περιγραφή της διαδικασίας που ακολουθήθηκε για την αξιολόγηση των προσφορών, καταγράφονται όλα τα στοιχεία του διαγωνισμού, ανάλυση των υποβληθεισών προσφορών, σχόλια και σύγκριση προσφορών και εισήγηση για κατακύρωση κάθε είδους του διαγωνισμού στον εκάστοτε επιτυχόντα. Οι εισηγήσεις της Ε.Α. διατυπώνονται με σαφήνεια, αιτιολογούνται πλήρως και ο αναθεωρητικός έλεγχος είναι εφικτός. Επομένως, η εν λόγω Έκθεση Αξιολόγησης θεωρούμε επέχει θέση πρακτικών των εν λόγω συνεδριάσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης. Συνεπώς ο σχετικός λόγος ακύρωσης που εγείρεται από τους Αιτητές απορρίπτεται...»

επιδιώξει τέτοιες βελτιωτικές αλλαγές σε συνεργασία με τους βραβευθέντες με το Β' βραβείο.

Θα διαφωνήσω όμως και με την αναφορά των Αιτητών στη γραπτή τους αγόρευση ότι η Αναθέτουσα Αρχή

«...εντελώς αδικαιολόγητα και χωρίς εισηγήσεις από την ΚΕ επιζητεί να «πειστεί» για την δυνατότητα συμμόρφωσης της πρότασης του ειδικά ως προς τους Κανονισμούς, το Κτηριολογικό, Εμβαδά και Προυπολογισμό του Έργου, καθώς και γενικότερα για το σύνολο των όρων του Διαγωνισμού...»

εφόσον αυτό διαψεύδεται από την επιστολή της ίδιας της Κριτικής Επιτροπής, ημερομηνίας 8/11/2021⁽⁴⁾.

Επί του (Δ) λόγου ακύρωσης και, παρ'όλο που ρόλος υποβολής εισηγήσεων πουθενά δεν συναντάται στην περιγραφή καθηκόντων της Κριτικής Επιτροπής, είτε στους Κανονισμούς ΕΤΕΚ είτε στους όρους του Διαγωνισμού άρα δεν νομιμοποιείται η απαίτηση των Αιτητών, θα επαναλάβω ότι τέτοιες παρατηρήσεις/εισηγήσεις της Κριτικής Επιτροπής δόθηκαν στην Αναθέτουσα Αρχή τόσο από τον Πρόεδρο της

---

⁴ «... 10 Η Κριτική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, αποφάσισε όπως προχωρήσει στην επιλογή της απόδοσης Δεύτερου και όχι Πρώτου βραβείου, παρέχοντας την ευχέρεια στο Πανεπιστήμιο Κύπρου... να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση του επιτυχόντα με τα απαιτούμενα του Διαγωνισμού πριν την ανάθεση του Έργου. Με αυτό τον τρόπο διασφάλιζε, με τρόπο έννομο, την υποχρέωση του βραβευθέντα να αποδεχθεί τις υποδείξεις των Τεχνικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου και να προβεί σε διορθωτικές μετατροπές της αρχικής πρότασης του που υποβλήθηκε στον Διαγωνισμό. Αν η συμμόρφωση αυτή του βραβευθέντα με το Δεύτερο Βραβείο δεν ήταν επιτυχής, τότε το Πανεπιστήμιο Κύπρου με έννομο πάντοτε τρόπο θα είχε την δυνατότητα να μετακινηθεί στην επόμενη, επίσης αξιολογη πρόταση, αυτή του Τρίτου Βραβείου.

Κριτικής Επιτροπής με επιστολή του ημερ. 30/7/2021 προς το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου όσο και με επιστολή της Κριτικής Επιτροπής ημερ.8/11/2021 (παρατίθενται αλλού) όμως, πρέπει να επαναλάβω ότι το περιεχόμενο των παρατηρήσεων του Γραφείου Ανάπτυξης Πανεπιστημίου για απαιτούμενες διορθώσεις/βελτιώσεις του Β' Βραβείου αποτελεί απόλυτα τεχνικό αντικείμενο στο οποίο η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών δεν δύναται να υπεισέλθει.

Στα επιχειρήματα των Αιτητών περί ελλιπούς δέουσας έρευνας κατά παράβαση του άρθρου 45 του Ν158(Ι)/1999 θα αναφέρω και πάλιν ότι, συμπληρώνοντας τα καθήκοντα της, η Κριτική Επιτροπή εξέδωσε έκθεση για τον λόγο μη απονομής Α' Βραβείου και μετέπειτα απέστειλε επιστολή⁽³⁾ στην Αναθέτουσα Αρχή για την πορεία που θα μπορούσε να ακολουθήσει εάν επιθυμούσε να προσπαθήσει να επιφέρει βελτιώσεις στην βραβευθείσα μελέτη. Οι επαναλαμβανόμενοι ισχυρισμοί των Αιτητών ότι δεν υπήρχαν εισηγήσεις της Κριτικής Επιτροπής δεν ανταποκρίνονται με την πραγματικότητα ενώ, ταυτόχρονα, με βάση τους Κανονισμούς ΕΤΕΚ και τους όρους του Διαγωνισμού, ως έχω ήδη αναφέρει, ουδεμία ανάμιξη της Κριτικής Επιτροπής προβλέπεται σε συνδιαλλαγή του Αγωνοθέτη με το δεύτερο ή άλλο βραβείο. Τέτοια πρόβλεψη υπάρχει μόνο για την περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή συναλλάσσεται με τους βραβευθέντες με το Α' βραβείο και, αυτό, μόνο σε περίπτωση που οι Βραβευθέντες θεωρούν ότι επιτελείται

σοβαρή τροποποίηση η οποία αλλοιώνει δραματικά τον χαρακτήρα της μελέτης τους.

Τέλος, επί του (Ε) λόγου ακύρωσης περί έλλειψης δεόντως αιτιολογημένης απόφασης ή ανεπαρκούς και λανθασμένης αιτιολογίας της απόφασης, οι Αιτητές αναφέρονται σε κενό αιτιολογίας λόγω ισχυριζόμενης έλλειψης πρακτικών. Πέραν της γενικότητας και έλλειψης τεκμηρίωσης του (Ε) λόγου, ο ισχυρισμός αυτός περί έλλειψης πρακτικών έχει ήδη απαντηθεί και απορριφθεί.

Ειδικής μνείας χρήζει τελικά και ο κύριος λόγος τερματισμού της προσπάθειας από μέρους της Αναθέτουσας Αρχής όπως συνεργαστούν με τους Αιτητές, που είχε στόχο να βελτιωθούν στοιχεία της μελέτης που θεωρήθηκαν προβληματικά ή έχριζαν διόρθωσης, (βλέπε επιστολή του Προέδρου της Κριτικής Επιτροπής προς το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου⁵). Η εντοπισθείσα από την Αναθέτουσα Αρχή κατά την διάρκεια της προσπάθειας αυτής : *«σαφής και αδιαμφισβήτητη παραποίηση των ορίων του οικοπέδου»* αποτελεί κατά την Αναθέτουσα Αρχή παρέκκλιση από

---

⁵ «...Η Κριτική Επιτροπή, μετά από ενδελεχή συζήτηση και συγκριτική αξιολόγηση και αφού έλαβε υπόψη τη συμμόρφωση των μελετών προς τον προϋπολογισμό του Έργου, αποφάσισε να μην απονεμίσει 1^ο βραβείο και να απονεμηθούν 2^ο και 3^ο Βραβείο και ένας επιπλέον των δύο αρχικών Επαίνων, δηλαδή συνολικά τρεις Έπαινοι»...

«....»

«Ο λόγος της μη απονομής του 1^{ου} Βραβείου στον εν λόγω Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό βασίστηκε στο γεγονός ότι, για τη μελέτη η οποία κρίθηκε ως η επικρατέστερη ανάμεσα στις προκριθείσες, εντοπίστηκαν κάποια θέματα, τόσο λειτουργικά όσο και θέματα νομοθεσίας (συμμόρφωση με τους Πολεοδομικούς Κανονισμούς, θέματα Πυρασφάλειας, κλπ), τα οποία ο μελετητής θα κληθεί να επιλύσει πριν γίνει η οποιαδήποτε ανάθεση της μελέτης και υλοποίησης του Έργου και εφόσον εξακριβωθεί αν και κατά πόσον έχει σχηματίσει την απαιτούμενη ομάδα με τη ζητούμενη πείρα, βάσει των Όρων του Διαγωνισμού.»

«....»

«Τα πιο πάνω αναφέρονται προς ενημέρωση του Συμβουλίου, ιδιαίτερα σε σχέση με τη διαφοροποίηση που έχει προκύψει αναφορικά με τις βραβεύσεις.»

ουσιώδη όρο. Το στοιχείο αυτό είναι, ασφαλώς, καθαρά τεχνικό και άρα ανέλεγκτο από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών.

Ως εκ των ανωτέρω η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής που αφορά το Διαγωνισμό αρ. UCY-2021-021-CDO ελήφθη εντός των πλαισίων της νομιμότητας που διέπουν την διαδικασία εξασφάλισης υπηρεσιών μελέτης και επίβλεψης μέσω αρχιτεκτονικού διαγωνισμού και άρα επικυρώνεται.

Ενώ η προσφυγή καταλήγει, κατά την άποψη μου, εδώ, θεωρώ επιβεβλημένο να υποδείξω την ιδιομορφία του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού όταν αυτός διεξάγεται κάτω από την ομπρέλα του Ν73(Ι)2016.

Σε αντίθεση με μειοδοτικούς διαγωνισμούς όπου το ζητούμενο είναι η εξασφάλιση της χαμηλότερης τιμής, αντικείμενο που κρίνεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης και το Συμβούλιο Προσφορών, στην περίπτωση αυτή όπου η τιμή είναι προκαθορισμένη από τους όρους του διαγωνισμού, η απόφαση της Κριτικής Επιτροπής επί των αρχιτεκτονικών μελετών, με βάση τους όρους ΕΤΕΚ, είναι τελική και τελεσίδικη. Μετά την απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, στην οποία ειρήσθω πλειοψηφούν απαραίτητως αρχιτέκτονες με βάση τους Κανονισμούς ΕΤΕΚ, εάν αφ' ενός δοθεί Πρώτο Βραβείο η Αναθέτουσα Αρχή είναι πλέον υποχρεωμένη, με κάποιες προϋποθέσεις, να αναθέσει το έργο στον βραβευθέντα ενώ, αφ' ετέρου, η μη απόδοση βραβείου/βραβείων ή η μη απόδοση Πρώτου Βραβείου, φέρνει ουσιωδώς

τον διαγωνισμό σε τερματισμό χωρίς οποιεσδήποτε υποχρεώσεις της Αναθέτουσας Αρχής έναντι των διαγωνιζομένων, βραβευμένων ή μη και, εδώ είναι που εντοπίζεται η εξής ιδιομορφία.

Ενώ η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να τερματίσει τον διαγωνισμό και ακόμη να τον επαναπροκηρύξει εάν επιθυμεί, εφόσον ουδεμία υποχρέωση έχει έναντι των διαγωνιζομένων, δεν υφίσταται πρόνοια ούτε στους Κανονισμούς ΕΤΕΚ ούτε στον Ν73(Ι)2016 που να την εμποδίζει να επιλέξει οποιαδήποτε από τις υποβληθείσες μελέτες και να την προωθήσει προς υλοποίηση, πάντοτε βάση των όρων προκήρυξης του διαγωνισμού. Η επιλογή του δεύτερου βραβείου, (ή ακόμη του τρίτου βραβείου αν δεν αποδοθεί ούτε δεύτερο), για προώθηση υλοποίησης, στην απουσία πλέον της Κριτικής Επιτροπής, διέπεται μόνο από την κρίση της Αναθέτουσας Αρχής εντός των πλαισίων του Ν73(Ι)2016 άρθρο 29.(4). Αυτό θα γίνει εάν απαιτείται είτε μέσω δικών της τεχνικών είτε συμβούλων τεχνικών, όπως ορθά συνέβη και στον παρόντα διαγωνισμό. Η κρίση αυτή επικυρώνεται ακολούθως από το Συμβούλιο Προσφορών ή το όποιο άλλο θεσμοθετημένο για τον σκοπό όργανο.

.....
Γιώργος Αναστασίου
Μέλος